

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXV, BROJ 23, ZAGREB, 28. VELJAČE 2023. ISSN 0027-7932

SADRŽAJ

	STRANICA
386 Zakon o kazalištima.....	1
387 Zakon o izmjeni Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju.....	10
388 Uredba o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata	10
389 Odluka o izmjeni Odluke o nužnoj epidemiološkoj mjeri korištenja medicinskih maski ili maski za lice	12
390 Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-627/2022 i dr. od 7. veljače 2023. i dva izdajena mišljenja sudaca	12

HRVATSKI SABOR

386

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O KAZALIŠTIMA

Proglašavam Zakon o kazalištima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 17. veljače 2023.

Klasa: 011-02/23-02/15
Urbroj: 71-10-01/1-23-2
Zagreb, 23. veljače 2023.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON O KAZALIŠTIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje obavljanje kazališne djelatnosti, a osobito osnivanje kazališta, kazališnih družina i kazališnih kuća, ustrojstvo i upravljanje kazalištem i kazališnom družinom, položaj kazališnih umjetnika i radnika te pitanja od značenja za kazališnu djelatnost.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski spol.

II. KAZALIŠNA DJELATNOST

Članak 3.

(1) Kazališna djelatnost od interesa je za Republiku Hrvatsku i obavlja se kao javna služba.

(2) Kazalište i kazališna družina dužni su u obavljanju kazališne djelatnosti uvažavati kriterije izvrsnosti, stručnosti, kulturne vrijednosti i profesionalne kompetentnosti u smislu dosegnutih nacionalnih i europskih standarda, poticati stvaralačku inovativnost te jamčiti angažman kreativnih stvaratelja i stručnjaka.

Članak 4.

(1) Kazališna djelatnost obuhvaća pripremu i organizaciju te javno izvođenje dramskih, plesnih, glazbenih, glazbeno-scenskih, lutkarskih i drugih scenskih djela.

(2) Kazališnu djelatnost obavljaju kazališta, kazališne družine i kazališne kuće kao samostalne pravne osobe, podružnice odnosno posebne ustrojstvene jedinice unutar druge pravne osobe.

(3) Kazalište i kazališna družina uz temeljnu djelatnost mogu obavljati i druge djelatnosti sukladno posebnim propisima iz područja kulture i umjetnosti.

Članak 5.

(1) Kazališta su pravne osobe koje pripremaju i organiziraju te javno izvođe scenska, glazbena i glazbeno-scenska djela, raspolažu kazališnim prostorom funkcionalno pogodnim i opremljenim za izvođenje scenskih, glazbenih i glazbeno-scenskih djela, potrebnim profesionalnim umjetničkim osobljem te organizacijskim i tehničkim radnicima.

(2) Kazališne družine su pravne osobe koje se osnivaju radi pripreme i izvođenja scenskih, glazbenih i glazbeno-scenskih djela u kojima djeluje potrebno profesionalno umjetničko osoblje koje ima potvrdu odgovarajuće strukovne udruge da obavlja kazališnu djelatnost sukladno posebnim propisima.

(3) Kazališne kuće su pravne osobe koje raspolažu prostorom funkcionalno pogodnim za izvođenje scenskih, glazbenih i glazbeno-scenskih djela i potrebnim organizacijskim i tehničkim osobljem.

(4) Kazališta, kazališne družine i kazališne kuće osnovane kao javne ustanove su pravne osobe koje obavljaju kazališnu djelatnost sukladno ovom Zakonu, a kojima je osnivač Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno zajedno s njima druga pravna i fizička osoba.

(5) Privatna kazališta, privatne kazališne družine i privatne kazališne kuće su pravne osobe kojima je osnivač druga pravna i fizička osoba.

III. ORGANIZACIJA KAZALIŠTA

Članak 6.

Kazalište i kazališna družina mogu se osnovati kao ustanova, trgovačko društvo, umjetnička organizacija ili kao druga pravna osoba uz uvjet da osiguraju rad profesionalnih umjetnika, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 7.

(1) Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osnivaju kazalište, kazališnu družinu i kazališnu kuću kao javnu ustanovu.

(2) Privatno kazalište, privatnu kazališnu družinu i privatnu kazališnu kuću može osnovati druga pravna i fizička osoba.

(3) Više osnivača iz stavka 1. ovoga članka može zajednički osnovati kazalište, kazališnu družinu i kazališnu kuću kao javnu ustanovu odnosno više osnivača iz stavka 2. ovoga članka može osnovati privatno kazalište, privatnu kazališnu družinu i privatnu kazališnu kuću, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom o osnivanju.

(4) Kazalište, kazališnu družinu i kazališnu kuću kao javnu ustanovu mogu zajednički osnovati Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te fizička i pravna osoba, a međusobna prava i obveze osnivača uređuju se ugovorom o osnivanju.

(5) Kazalište, kazališnu družinu i kazališnu kuću u sastavu osniva pravna osoba kao svoju podružnicu odnosno kao svoju ustrojenostvenu jedinicu.

Članak 8.

(1) Kazalište, kazališna družina i kazališna kuća mogu se osnovati ako su ispunjeni uvjeti iz članka 5. ovoga Zakona.

(2) Postojanje uvjeta za osnivanje kazališta, kazališnih družina i kazališnih kuća rješenjem utvrđuje ministarstvo nadležno za kulturu na zahtjev osnivača.

(3) Osnivač kazališta, kazališne družine i kazališne kuće dužan je pribaviti rješenje o postojanju uvjeta za osnivanje iz stavka 2. ovoga članka prije traženja upisa u sudski ili drugi registar, osim za kazališnu družinu koja se osniva kao umjetnička organizacija za koju se uvjeti za osnivanje utvrđuju rješenjem o upisu u Registar umjetničkih organizacija ministarstva nadležnog za kulturu sukladno članku 9. stavku 3. ovoga Zakona.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Članak 9.

(1) Kazalište, kazališna družina i kazališna kuća upisuju se u sudski ili drugi odgovarajući registar te u Očevidnik kazališta.

(2) Za upis u Očevidnik kazališta potrebno je rješenje o postojanju uvjeta za osnivanje kazališta, kazališne družine i kazališne kuće te rješenje o upisu u sudski ili drugi registar.

(3) Kada se kazališna družina osniva kao umjetnička organizacija, rješenjem o upisu nalaže se upis u Očevidnik kazališta.

(4) Ako ministarstvo nadležno za kulturu utvrdi da kazalište, kazališna družina i kazališna kuća ne ispunjavaju koji od uvjeta iz članka 5. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, odredit će osnivaču rok u kojem je dužan otkloniti uočene nedostatke.

(5) Ne otkloni li osnivač uočene nedostatke u određenome roku, ministarstvo nadležno za kulturu brisat će rješenjem kazalište, kazališnu družinu i kazališnu kuću iz Očevidnika kazališta.

(6) Protiv rješenja o brisanju iz stavka 5. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(7) Očevidnik kazališta vodi ministarstvo nadležno za kulturu, a ministar nadležan za kulturu naputkom propisuje njegov sadržaj i način vođenja.

Članak 10.

(1) Privatno kazalište, privatna kazališna družina i privatna kazališna kuća mogu se osnovati ako su ispunjeni uvjeti iz ovoga Zakona, a po postupku sukladnom propisima po kojima se osnivaju.

(2) Privatno kazalište, privatna kazališna družina i privatna kazališna kuća imaju tijela propisana posebnim zakonima na temelju kojih su osnovani.

Članak 11.

(1) Kazalište i kazališna družina prestaju s radom sukladno zakonima.

(2) Odluka o prestanku rada i statusnim promjenama kazališta i kazališne družine kojima je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može se donijeti uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za kulturu, po pribavljenom mišljenju kulturnog vijeća nadležnog za dramsku i plesnu te glazbenu i glazbeno-scensku umjetnost pri ministarstvu nadležnom za kulturu.

Članak 12.

(1) Kazalište i kazališna družina dužni su čuvati dokumentarno i arhivsko gradivo u skladu s propisima o zaštiti arhivskog gradiva i arhivima.

(2) Prikupljanje i čuvanje dokumentarnog i arhivskog gradiva kazališta i kazališnih družina uređuje se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za kulturu.

Članak 13.

Ustrojstvo i upravljanje kazalištem i kazališnom družinom pobliže se uređuje statutom i/ili drugim općim aktom kazališta i kazališne družine odnosno općim aktom pravne osobe u čijem je sastavu, a u skladu sa zakonima i aktom o osnivanju.

Članak 14.

Tijela javnog kazališta i javne kazališne družine su intendant odnosno ravnatelj i kazališno vijeće.

Članak 15.

(1) Intendant upravlja radom nacionalnog kazališta, osmišljava, organizira i provodi umjetnički program i za njega je odgovoran, organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa kazalište u pravnom prometu i pred tijelima javne vlasti, donosi godišnji program rada i razvoja nacionalnog kazališta, vodi poslovnu politiku i odgovoran je za zakonitost rada kazališta.

(2) Zadaće i ovlasti intendanta pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju i statutom.

Članak 16.

(1) Intendant nacionalnog kazališta imenuje poslovnog ravnatelja te ravnatelja za dramski, operni i baletni program sukladno statutu.

(2) Jednog od ravnatelja iz stavka 1. ovoga članka intendant može imenovati svojim zamjenikom.

(3) Razrješenjem intendanta osobe iz stavka 1. ovoga članka razrješuju se dužnosti i prestaje im rad o čemu odluku donosi vršitelj dužnosti intendanta odnosno novi intendant.

Članak 17.

(1) Javnim kazalištem i javnom kazališnom družinom upravlja ravnatelj.

(2) Ravnatelj osmišljava, organizira i provodi umjetnički program i za njega je odgovoran, organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa kazalište odnosno kazališnu družinu u pravnom prometu i pred tijelima javne vlasti, donosi godišnji program rada i razvoja, vodi poslovnu politiku i odgovoran je za zakonitost rada kazališta odnosno kazališne družine.

(3) Zadaće i ovlasti ravnatelja pobliže se utvrđuju aktom o osnivanju i statutom.

(4) Ravnatelj može, sukladno statutu, imenovati svog zamjenika.

(5) Razrješenjem ravnatelja zamjenik se razrješuje dužnosti i prestaje mu rad o čemu odluku donosi vršitelj dužnosti ravnatelja odnosno novi ravnatelj.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, zamjenik ravnatelja koji je prije imenovanja bio zaposlen u javnom kazalištu odnosno javnoj kazališnoj družini na neodređeno vrijeme ima pravo povratka na rad i rasporeda na radno mjesto koje odgovara njegovu stupnju obrazovanja i radnom iskustvu, a što se pobliže uređuje sporazumom s poslodavcem.

Članak 18.

(1) Intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministra nadležnog za kulturu i gradonačelnika Grada Zagreba.

(2) Ako se zajednički prijedlog iz stavka 1. ovoga članka ne utvrdi u roku od sedam dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva ministra nadležnog za kulturu ili gradonačelnika Grada Zagreba radi utvrđivanja zajedničkog prijedloga, intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za kulturu.

(3) Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu obavlja se na isti način, ali bez provođenja javnog natječaja.

(4) Intendanta nacionalnog kazališta na prijedlog kazališnog vijeća imenuje i razrješava izvršno tijelo osnivača odnosno sporazumno izvršna tijela osnivača kada nacionalno kazalište ima više osnivača.

(5) Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti intendanta nacionalnog kazališta iz stavka 4. ovoga članka obavlja se na isti način, ali bez provođenja javnog natječaja.

(6) Ako u skladu sa stavkom 4. ovoga članka na dan isteka mandata ne bude razriješen intendant nacionalnog kazališta i imenovan novi intendant nacionalnog kazališta odnosno vršitelj dužnosti intendanta nacionalnog kazališta, intendanta nacionalnog kazališta kojemu je istekao mandat razriješit će ministar nadležan za kulturu i imenovati vršitelja dužnosti intendanta nacionalnog kazališta bez provođenja javnog natječaja.

(7) Vršitelj dužnosti intendanta nacionalnog kazališta kojeg je imenovao ministar nadležan za kulturu obavlja svoju dužnost do imenovanja intendanta nacionalnog kazališta odnosno vršitelja dužnosti intendanta nacionalnog kazališta u skladu sa stavkom 4. i/ili 5. ovoga članka.

(8) Ministar nadležan za kulturu ovlašten je imenovati vršitelja dužnosti intendanta nacionalnog kazališta i u drugim slučajevima u kojima intendantu nacionalnog kazališta prestaje mandat odnosno ovlast vršitelju dužnosti intendanta nacionalnog kazališta, a osnivač odnosno osnivači nisu postupili u skladu sa stavcima 4. i 5. ovoga članka.

Članak 19.

(1) Ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine čiji su osnivači županije, Grad Zagreb, gradovi i općine imenuje i razrješava izvršno tijelo osnivača na prijedlog kazališnog vijeća.

(2) Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti ravnatelja iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na isti način, ali bez provođenja javnog natječaja.

(3) Ako javno kazalište i javna kazališna družina imaju više osnivača iz stavka 1. ovoga članka, ravnatelja imenuju i razrješuju, na prijedlog kazališnog vijeća, sporazumno izvršna tijela osnivača.

(4) Postupak i način imenovanja i razrješenja ravnatelja iz stavka 3. ovoga članka pobliže se uređuje aktom o osnivanju i statutom.

(5) Ako osnivači iz stavka 3. ovoga članka na dan isteka odnosno prestanka mandata ne razriješe ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine i ne imenuju sporazumno novog ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja, izvršno tijelo odnosno izvršna tijela osnivača s većinskim udjelom na prijedlog kazališnog vijeća razrješuju ravnatelja kojem je prestao mandat te imenuju novog ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja.

(6) Ministar nadležan za kulturu razriješiti će dužnosti ravnatelja i imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine bez provođenja javnog natječaja u slučajevima u kojima je ravnatelju istekao odnosno prestao mandat ili ovlast vršitelju dužnosti, a osnivač odnosno osnivači ne obave razrješenje i imenovanje u skladu sa stavcima 1., 2., 3. i 5. ovoga članka.

(7) Vršitelj dužnosti ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine kojega je imenovao ministar nadležan za kulturu obavlja svoju dužnost do imenovanja ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja u skladu sa stavcima 1., 2., 3. i 5. ovoga članka.

(8) Ravnatelja javnog kazališta kojemu je osnivač Republika Hrvatska imenuje i razrješava ministar nadležan za kulturu.

(9) Ako je Republika Hrvatska suosnivač javnog kazališta, ravnatelja javnog kazališta imenuje i razrješava ministar nadležan za kulturu, uz prethodno pribavljeno mišljenje suosnivača.

(10) Ne dostavi li suosnivač mišljenje iz stavka 9. ovoga članka u roku od osam dana od podnesenog pisanog zahtjeva, ministar nadležan za kulturu imenuje i razrješuje ravnatelja javnog kazališta bez pribavljenog mišljenja.

(11) Imenovanje i razrješenje vršitelja dužnosti ravnatelja javnog kazališta iz stavka 9. ovoga članka obavlja se na isti način, ali bez provođenja javnog natječaja.

Članak 20.

(1) Intendant odnosno ravnatelj javnog kazališta i javne kazališne družine imenuje se na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine.

(2) Uvjeti za imenovanje intendanta odnosno ravnatelja utvrđuju se aktom o osnivanju i statutom.

(3) Javni natječaj raspisuje i provodi kazališno vijeće, a raspisuje se najkasnije godinu dana prije isteka mandata intendanta odnosno ravnatelja.

(4) Ne raspiše li kazališno vijeće javni natječaj za imenovanje intendanta odnosno ravnatelja u propisanom roku, natječaj će raspisati ministarstvo nadležno za kulturu.

(5) Osnivač je obvezan prije raspisivanja natječaja za intendanta odnosno ravnatelja, uvažavajući umjetničke kriterije, utvrditi osnovni programski i financijski okvir za sljedeće mandatno razdoblje.

(6) Programski i financijski okvir iz stavka 5. ovoga članka čini sastavni dio natječaja za imenovanje intendantata ili ravnatelja kazališta i dostupan je kandidatima na uvid.

(7) Natječaj iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se na mrežnim stranicama javnog kazališta i javne kazališne družine, a natječaj za imenovanje intendanta odnosno ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine koje osniva Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljuje se i u »Narodnim novinama«, osim dijela koji se odnosi na programski i financijski okvir za sljedeće mandatno razdoblje.

Članak 21.

Intendant odnosno ravnatelj imenuje se na temelju predloženog mandatnog programa rada koji obvezno sadrži financijski i kadrovski plan ostvarenja predloženog programa.

Članak 22.

(1) Intendant odnosno ravnatelj javnog kazališta i javne kazališne družine za vrijeme trajanja mandata može umjetnički djelovati i obavljati umjetničke poslove izvan kazališta odnosno kazališne družine jedino uz prethodnu suglasnost kazališnog vijeća, koja mora u svakom pojedinom slučaju sadržavati uvjete za obavljanje takvih poslova.

(2) Zamjenik intendanta odnosno zamjenik ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine može umjetnički djelovati i obavljati umjetničke poslove izvan kazališta odnosno kazališne družine jedino uz prethodnu suglasnost intendanta odnosno ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine, koja mora u svakom pojedinom slučaju sadržavati uvjete za obavljanje takvih poslova.

Članak 23.

(1) Kazališno vijeće javnog kazališta i javne kazališne družine ima pet ili sedam članova od kojih većinu imenuje osnivač.

(2) Kada je osnivač ili suosnivač javnog kazališta i javne kazališne družine Republika Hrvatska, članove kazališnog vijeća uime osnivača imenuje i razrješuje ministarstvo nadležno za kulturu, a kada je osnivač ili suosnivač javnog kazališta i javne kazališne družine jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članove kazališnog vijeća uime osnivača imenuje i razrješuje izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Najmanje jedan član kazališnog vijeća bira se iz redova kazališnih umjetnika zaposlenih u javnom kazalištu odnosno javnoj kazališnoj družini, a jedan iz redova svih zaposlenika sukladno općem propisu o radu.

(4) Ako članu kazališnog vijeća iz reda kazališnih umjetnika odnosno zaposlenika prestane rad, prestaje mu i članstvo u vijeću.

(5) Za člana kazališnog vijeća može se imenovati osobu koja ima završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij ili s njim izjednačen studij.

(6) Za člana kazališnog vijeća kojeg imenuje osnivač imenuju se istaknuti kulturni djelatnici u području društvenih znanosti, humanističkih znanosti ili u umjetničkom području s radnim iskustvom u javnom kulturnom sektoru, istaknuti znanstvenici odnosno nastavnici u području društvenih znanosti, humanističkih znanosti ili u umjetničkom području te pravni ili ekonomski stručnjaci s iskustvom u području kulture.

(7) Najmanje jedan član kazališnog vijeća nacionalnih kazališta kojeg imenuje osnivač mora biti istaknuti profesionalni dramski, baletni ili operni kazališni umjetnik.

(8) Broj članova kazališnog vijeća kazališta i kazališne družine koja ima više osnivača mora biti razmjerni osnivačkim udjelima odnosno utvrđen osnivačkim aktom i statutom.

(9) Način imenovanja, izbora i razrješenja članova kazališnog vijeća uređuju se aktom o osnivanju i statutom.

(10) Mandat članova kazališnog vijeća je četiri godine.

(11) Za vrijeme trajanja mandata član kazališnog vijeća iz stavka 6. ovoga članka ne može biti u poslovnom odnosu s tim kazalištem odnosno s tom kazališnom družinom.

(12) Članovi kazališnog vijeća imaju pravo na novčanu naknadu za svoj rad u visini koju odredi osnivač i koja se isplaćuje na teret osnivača.

(13) Kazališno vijeće može se konstituirati kada je imenovana većina članova kazališnog vijeća.

Članak 24.

Kazališno vijeće:

– na prijedlog intendanta odnosno ravnatelja potvrđuje sukladnost godišnjeg programa rada i razvoja javnog kazališta odnosno javne kazališne družine s osnovnim programskim i financijskim okvirom iz članka 20. stavka 5. ovoga Zakona

– na prijedlog intendanta odnosno ravnatelja razmatra i usvaja godišnji financijski i programski plan i plan nabave te njihove izmjene i dopune tijekom godine

– prati ostvarivanje programa te njegovo financijsko i kadrovsko izvršavanje

– razmatra i usvaja godišnja programska i financijska izvješća intendanta odnosno ravnatelja

– na prijedlog intendanta odnosno ravnatelja donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača odnosno osnivača s većinskim udjelom i druge opće akte kazališta odnosno kazališne družine sukladno statutu

– obavlja i druge poslove određene zakonima, aktom o osnivanju i statutom.

Članak 25.

(1) Intendant i poslovni ravnatelj odnosno ravnatelj dužni su kazališnom vijeću tromjesečno podnositi izvješća o ostvarenju programskog i financijskog poslovanja.

(2) Kazališno vijeće dužno je pisano izvijestiti osnivača o razlozima neusvajanja godišnjeg programskog i financijskog izvješća.

Članak 26.

(1) Javna kazališta i javne kazališne družine dužne su podnijeti godišnje izvješće o ostvarenju programskog i financijskog poslovanja nadležnom upravnom tijelu osnivača te uvijek na njegov zahtjev.

(2) Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu dužno je podnijeti izvješće iz stavka 1. ovoga članka ministarstvu nadležnom za kulturu i nadležnom upravnom tijelu Grada Zagreba te uvijek na njihov zahtjev.

(3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka podnosi intendant odnosno ravnatelj uz obvezno dostavljanje mišljenja kazališnog vijeća.

Članak 27.

(1) Ako kazališno vijeće ne prihvati godišnje programsko i financijsko izvješće intendanta odnosno ravnatelja javnog kazališta i javne kazališne družine, izvršno tijelo osnivača može intendanta odnosno ravnatelja razriješiti dužnosti prije isteka mandata.

(2) Izvršno tijelo osnivača ne može razriješiti intendanta odnosno ravnatelja prije isteka mandata ako su javno kazalište i javna kazališna družina financijski i programski poslovali u okviru osnovnog programskog i financijskog okvira za mandatno razdoblje koji je odredio osnivač prilikom natječaja za izbor intendanta odnosno ravnatelja odnosno ako su kazalište i kazališna družina poslovali u okviru godišnjeg financijskog i programskog plana koji je usvojilo kazališno vijeće.

(3) Izvršno tijelo osnivača ne može razriješiti intendanta odnosno ravnatelja zbog neprihvatanja godišnjeg programskog i financijskog izvješća ako je na ostvarenje godišnjeg financijskog i programskog plana utjecala viša sila odnosno odluka osnivača kojom je mijenjan opseg ili smjernice programa odnosno ako sam osnivač nije do kraja proračunske godine osigurao sva ugovorena sredstva za rad javnog kazališta i javne kazališne družine.

(4) Izvršno tijelo osnivača razriješit će intendanta odnosno ravnatelja ako je pravomoćno osuđen za počinjenje kaznenog djela koje je nanijelo štetu poslovanju ili ugledu javnog kazališta i javne kazališne družine.

(5) Prije donošenja odluke o razrješenju intendantu odnosno ravnatelju mora se pružiti mogućnost očitovanja o razlozima razrješenja.

(6) U slučaju razrješenja iz stavka 1. ovoga članka, izvršno tijelo osnivača može razriješiti i članove kazališnog vijeća koje je imenovalo.

(7) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, a razrješenje intendanta Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu obavlja tijelo propisano člankom 18. ovoga Zakona.

IV. NACIONALNA KAZALIŠTA

Članak 28.

(1) Nacionalno kazalište organizira se tako da ostvaruje programe dramske, glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti, uvažavajući teritorijalnu ravnomjernost i regionalnu zastupljenost u obavljanju kazališne djelatnosti.

(2) Nacionalna kazališta dužna su međusobno surađivati, stvarati koprodukcije i poticati gostovanja na temelju reciprociteta i zajedničkog interesa, a u cilju poboljšanja suradnje i kulturne strategije.

Članak 29.

(1) Nacionalna kazališta su:

- Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu
- Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku
- Hrvatsko narodno kazalište Split
- Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca Rijeka
- Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu.

(2) Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu ima status središnjeg nacionalnog kazališta, čije se zadaće propisuju pravilnikom iz članka 31. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Suosnivači Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu su Republika Hrvatska s udjelom od 51 % i Grad Zagreb s udjelom od 49 %.

(4) U sastavu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka djeluje Talijanska drama.

(5) Djelovanje Talijanske drame pobliže se uređuje statutom Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka.

V. SREDSTVA ZA RAD JAVNOG KAZALIŠTA I JAVNE KAZALIŠNE DRUŽINE

Članak 30.

(1) Sredstva za rad javnog kazališta i javne kazališne družine osigurava osnivač na temelju prihvaćenog prijedloga programa i financijskog plana, a sredstva za rad uključuju sredstva za plaće, produkcijska sredstva, materijalne rashode, kao i sredstva za investicije i investicijsko održavanje, ako posebnim zakonima nije drukčije određeno.

(2) Produkcijska sredstva uključuju honorare te troškove opreme i izvođenja programa.

(3) Osnivač je dužan osigurati sredstva za plaće i druga materijalna prava kazališnih umjetnika i kazališnih radnika.

Članak 31.

(1) Ministarstvo nadležno za kulturu sudjeluje u financiranju programa nacionalnih kazališta koje u pravilu obuhvaća mandatno razdoblje intendanta nacionalnog kazališta, a iznos sredstava za svaku godinu utvrđuje se ugovorom između ministarstva nadležnog za kulturu, osnivača i nacionalnog kazališta.

(2) Osnivač je dužan osigurati sredstva iz članka 30. ovoga Zakona sukladno kriterijima i standardima koje na prijedlog kazališnog vijeća utvrđuje osnivač, a za nacionalna kazališta ministar nadležan za kulturu pravilnikom.

Članak 32.

(1) Sredstva za rad kazališta i kazališne družine mogu se osiguravati i iz proračuna Republike Hrvatske te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u dijelu u kojem program utvrde kao javnu potrebu.

(2) Sredstva za rad kazališta i kazališne družine osiguravaju se i iz vlastitih prihoda ostvarenih obavljanjem osnovne djelatnosti i ostalih djelatnosti za koje su registrirani, sponzorstvima, darovanjima i na druge načine u skladu sa zakonima.

(3) Sredstva za posebne programe koji uključuju festivale, konferencije, međunarodna gostovanja i druge kulturne događaje osigurava osnivač, a ovisno o svome interesu i tijela državne uprave u čijem je djelokrugu program koji se ostvaruje, kao i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na području kojih se program ostvaruje te druge pravne i fizičke osobe.

VI. KAZALIŠNI UMJETNICI I DRUGI KAZALIŠNI RADNICI

Članak 33.

Kazališnu djelatnost obavljaju kazališni umjetnici te stručni i drugi kazališni radnici.

Članak 34.

(1) Kazališni umjetnici zasnivaju radni odnos u javnim kazalištima i javnim kazališnim družinama sukladno općem propisu o radu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rad kazališnih umjetnika osigurava se na temelju ugovora o djelu ili autorskog ugovora za pojedine projekte ili programske cjeline dužeg trajanja odnosno sezone sukladno kadrovskom planu iz članka 21. ovoga Zakona.

(3) Kazališni umjetnici radni odnos zasnivaju po pozivu ili na temelju javnog natječaja.

(4) Kazališni umjetnici koji čine kolektivna umjetnička tijela orkestra i zbora radni odnos zasnivaju na temelju javnog natječaja.

(5) Način raspisivanja i provođenja javnog natječaja utvrđuje se općim aktima.

(6) Kazališni umjetnici prijavljeni na javni natječaj dužni su pristupiti audiciji, osim ako za neka umjetnička radna mjesta statutom i općim aktima nije utvrđeno drukčije.

(7) Audiciju provodi audicijsko povjerenstvo koje imenuje intendant odnosno ravnatelj na način utvrđen općim aktima.

Članak 35.

(1) Ugovor o radu na određeno vrijeme kazališni umjetnici u javnim kazalištima i javnim kazališnim družinama sklapaju u pravilu na četiri godine, a iznimno prema potrebi projekta ili programa i na kraće razdoblje, s obveznim probnim radom u trajanju od šest mjeseci.

(2) Kazališnim umjetnicima nakon četverogodišnjeg ugovora o radu na određeno vrijeme ili četverogodišnjeg trajanja radnog odnosa na temelju više ugovora o radu kraćih od četiri godine, intendant odnosno ravnatelj dužan je ponuditi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, ako postoji potreba za obavljanjem poslova toga radnog mjesta, a kazališni umjetnici redovito uspješno djeluju u javnom kazalištu ili javnoj kazališnoj družini u provedbi predviđenog repertoarnog plana.

Članak 36.

(1) S kazališnim umjetnicima kojima istječe ugovor o radu na određeno vrijeme može se sklopiti novi ugovor o radu na određeno vrijeme bez raspisivanja natječaja.

(2) Kazališni umjetnici s kojima se neće sklopiti novi ugovor o radu obvezno se o tome pisano obavješćuju najkasnije šest mjeseci prije isteka ugovora o radu, a najkasnije 30 dana prije isteka ugovora o radu kod ugovora sklopljenih na razdoblje kraće od četiri godine.

Članak 37.

(1) Za kazališne umjetnike koji s javnim kazalištem ili javnom kazališnom družinom imaju sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, obvezno se svake četiri godine provodi revizija umjetničkog djelovanja i doprinosa kako bi se utvrdilo jesu li i dalje sposobni umjetnički djelovati i doprinositi.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kazališni umjetnici koji djeluju u javnom kazalištu ili javnoj kazališnoj družini i redovito sudjeluju u provedbi predviđenog repertoarnog plana sukladno ugovoru o radu ne podliježu reviziji umjetničkog djelovanja i doprinosa.

Članak 38.

(1) Reviziju umjetničkog djelovanja i doprinosa kazališnih umjetnika provodi stručno tijelo prema propisanim kriterijima.

(2) Sastav, način rada i zadaće stručnog tijela iz stavka 1. ovoga članka, kao i kriteriji za reviziju umjetničkog djelovanja i doprinosa utvrđuju se općim aktom koji donosi intendant odnosno ravnatelj uz prethodnu suglasnost kazališnog vijeća.

Članak 39.

(1) Ako stručno tijelo iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da kazališni umjetnik nije sposoban umjetnički djelovati i doprinositi, intendant odnosno ravnatelj može predložiti sklopanje ugovora o radu za obavljanje poslova nekog drugog radnog mjesta, ako za to postoji potreba.

(2) Ako u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ne postoji potreba za obavljanje poslova nekog drugog radnog mjesta ili se kazališni umjetnik izjasni o odbijanju ponude za sklopanje ugovora o radu za obavljanje poslova nekog drugog radnog mjesta, intendant odnosno ravnatelj otkazat će mu ugovor o radu te ostvaruje pravo na otpremninu sukladno općem propisu o radu odnosno kolektivnom ugovoru.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako za baletnog i plesnog kazališnog umjetnika ne postoji potreba za obavljanje poslova nekog drugog radnog mjesta ili se izjasni o odbijanju ponude za sklopanje ugovora o radu za obavljanje poslova nekog drugog radnog mjesta, stječe pravo pristupiti prekvalifikaciji u drugu profesiju, odnosno stječe pravo na stjecanje kvalifikacije u visokom obrazovanju koja omogućava pristup drugom zanimanju (u daljnjem tekstu: prekvalifikacija), a što mu je intendant odnosno ravnatelj dužan omogućiti ugovorom o radu na određeno vrijeme kojim se uređuje obveza prekvalifikacije u propisanom roku.

(4) Prekvalifikaciju iz stavka 3. ovoga članka bira sam umjetnik te može trajati najduže četiri godine.

Članak 40.

(1) O ponudi za sklopanje ugovora o radu na određeno vrijeme iz članka 39. stavka 3. ovoga Zakona kojim se uređuje obveza prekvalifikacije baletnog i plesnog kazališnog umjetnika, kazališni umjetnik mora se izjasniti u roku koji odredi poslodavac, a koji ne smije biti kraći od osam dana.

(2) Ugovor o radu iz članka 39. stavka 3. ovoga Zakona sadrži odredbe o upućivanju na prekvalifikaciju, isplati naknade plaće za vrijeme prekvalifikacije, obvezi baletnog i plesnog kazališnog umjetnika da uredno obavještava poslodavca o tijeku prekvalifikacije, kao i druge okolnosti bitne za izvršenje ugovornih obveza.

(3) Nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka poslodavac se više ne smatra vezan ponudom za sklopanje ugovora o radu na određeno vrijeme.

Članak 41.

(1) Za vrijeme trajanja prekvalifikacije poslodavac osigurava baletnom i plesnom kazališnom umjetniku naknadu prosječne mjesečne brutoplaće isplaćene umjetniku u prethodna tri mjeseca.

(2) Za troškove prekvalifikacije poslodavac osigurava baletnom i plesnom kazališnom umjetniku vaučer kojim se djelomično namiruju mjesečni troškovi prekvalifikacije u iznosu koji ministar nadležan za kulturu utvrđuje odlukom.

(3) Ako baletni i plesni kazališni umjetnik prekine prekvalifikaciju, intendant odnosno ravnatelj otkazat će mu ugovor o radu, osim ako je do prekida prekvalifikacije došlo zbog objektivnih okolnosti, bez krivnje baletnog i plesnog kazališnog umjetnika.

(4) Istekom propisanog roka za prekvalifikaciju baletnom i plesnom kazališnom umjetniku ugovor o radu prestaje.

(5) Ako postoji potreba za obavljanjem profesije koju je stekao prekvalifikacijom, intendant odnosno ravnatelj ponudit će baletnom i plesnom kazališnom umjetniku sklapanje ugovora o radu sukladno njegovoj novoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima, bez provođenja javnog natječaja.

(6) Za vrijeme trajanja prekvalifikacije baletni i plesni kazališni umjetnik može umjetnički djelovati, što se pobliže uređuje ugovorom o radu iz članka 39. stavka 3. ovoga Zakona kojim se uređuje obveza prekvalifikacije baletnog i plesnog kazališnog umjetnika.

Članak 42.

Ako se baletni i plesni kazališni umjetnik za kojeg je utvrđeno da nije sposoban umjetnički djelovati i doprinositi izjasi o odbijanju ponude za sklapanje ugovora o radu za obavljanje poslova nekog drugog radnog mjesta odnosno odbije sklopiti ugovor o radu kojim se upućuje na prekvalifikaciju, intendant odnosno ravnatelj otkazat će mu ugovor o radu i ostvaruje pravo na otpremninu sukladno općem propisu o radu odnosno kolektivnom ugovoru.

Članak 43.

(1) Baletnim i plesnim kazališnim umjetnicima zaposlenima u izvođačkom dijelu ansambla prestaje radni odnos u kazalištu prestankom ugovora o radu:

- kada navrš 40 godina mirovinskog staža, uključujući staž osiguranja s povećanim trajanjem
- u drugim slučajevima određenim općim propisom o radu.

(2) Baletni i plesni kazališni umjetnici zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla ostvaruju pravo na starosnu mirovinu, bez obzira na godine života, kada navrš 40 godina mirovinski staž od najmanje 40 godina, uključujući staž osiguranja s povećanim trajanjem od čega najmanje 20 godina stvarno provedenih na obavljanju poslova zanimanja iz članka 24. stavka 1. točke 1. Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (»Narodne novine«, br. 115/18. i 34/21.).

Članak 44.

Na baletne i plesne kazališne umjetnike zaposlene u izvođačkom dijelu ansambla koji nakon 20 godina kontinuiranog umjetničkog rada u kazalištu ili kazališnoj družini te ostvarenih 30 godina mirovinskog staža, uključujući staž osiguranja s povećanim trajanjem s poslodavcem sklope dodatak ugovoru o radu da im radni odnos u kazalištu prestaje danom stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu prema članku 43. stavku 2. ovoga Zakona ne primjenjuju se odredbe članka 37. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 45.

Kazališni umjetnici te stručni i drugi kazališni radnici ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja prema općem propisu kojim je uređeno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 46.

(1) Vrijednosni bodovi osiguranika – baletnog i plesnog kazališnog umjetnika te plesača – pjevača Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske Lado (u daljnjem tekstu: Ansambl Lado) radi određivanja mirovine iz članka 43. stavka 2. i članka 62. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuju se prema najpovoljnijim prosječnim vrijednosnim bodovima, koji se računaju na temelju vrijednosnih bodova utvrđenih za pojedinu kalendarsku godinu prema odredbama članka 81. do 84. Zakona o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15., 120/16., 18/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18., 115/18., 102/19., 84/21. i 119/22.) ostvarenih u bilo kojih za osiguranika najpovoljnijih uzastopnih deset kalendarskih godina od 1998. godine nadalje.

(2) Najpovoljniji prosječni vrijednosni bodovi računaju se tako da se zbroj vrijednosnih bodova iz stavka 1. ovoga članka podijeli s razdobljem za koje su obračunani.

(3) Osobni bodovi utvrđuju se tako da se ukupni mirovinski staž pomnoži s najpovoljnijim prosječnim vrijednosnim bodovima iz stavka 2. ovoga članka i polaznim faktorom.

Članak 47.

(1) Osiguraniku se mirovina određuje na temelju osobnih bodova utvrđenih prema članku 46. ovoga Zakona, uvećanih za 45 %.

(2) Svota mirovine izračunava se tako da se osobni bodovi iz stavka 1. ovoga članka pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine na dan ostvarivanja prava.

(3) Svota mirovine određena prema stavcima 1. i 2. ovoga članka smanjuje se ovisno o visini, i to:

1. za 8 % razlika od 265,46 do 398,17 eura
2. za 12 % razlika od 398,18 do 530,89 eura
3. za 16 % razlika od 530,90 do 663,61 eura
4. za 20 % iznos iznad 663,62 eura i dalje.

(4) Svota mirovine smanjena prema stavku 3. ovoga članka ne može iznositi manje od svote mirovine koja bi pripadala prema općim propisima o mirovinskom osiguranju.

(5) Svota mirovine utvrđena prema ovom članku smanjuje se pod uvjetima i na način propisan Zakonom o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 71/10., 130/11. i 157/13.).

Članak 48.

Na pitanja u vezi s mirovinskim pravima iz ovoga Zakona, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuje se propis kojim je uređeno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

Članak 49.

Republika Hrvatska osigurava sredstva u državnom proračunu za pokrivanje obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovine pod povoljnijim uvjetima prema ovome Zakonu.

Članak 50.

Korisniku starosne mirovine iz članka 43. stavka 2. i članka 62. stavka 2. ovoga Zakona koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena mirovina se ne obustavlja.

Članak 51.

(1) Nacionalnim prvakom opere, drame i baleta hrvatskog kazališta može postati osobito istaknuti kazališni umjetnik.

(2) Nacionalnim prvakom Ansambla Lado može postati osobito istaknuti folklorni umjetnik zaposlen u izvođačkom dijelu ansambla.

(3) Status nacionalnog prvaka dodjeljuje ministar nadležan za kulturu na prijedlog stručnog povjerenstva koje se osniva pri ministarstvu nadležnom za kulturu.

(4) Dodatak na plaću nacionalnog prvaka osigurava osnivač javnog kazališta odnosno javne kazališne družine te Ansambla Lado ako je to utvrđeno općim aktom kazališta odnosno kazališne družine te Ansambla Lado.

Članak 52.

Kazališni radnici radni odnos zasnivaju sklapanjem ugovora o radu sukladno općem propisu o radu, kolektivnom ugovoru i drugim općim aktima javnog kazališta odnosno javne kazališne družine.

Članak 53.

(1) Kazališni umjetnici i drugi kazališni radnici zaposleni u javnom kazalištu ili javnoj kazališnoj družini mogu obavljati umjetničke i druge poslove izvan kazališta odnosno kazališne družine uz prethodnu pisanu suglasnost intendanta odnosno ravnatelja.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati uvjete obavljanja odobrenih poslova.

Članak 54.

(1) Osobe koje su zaposlenici javnog kazališta ili javne kazališne družine na temelju ugovora o radu sklopljenog na dulje od godine dana ne mogu osnovati ni biti ravnatelji privatnog kazališta i privatne kazališne družine u vrijeme dok su zaposlenici javnog kazališta ili javne kazališne družine.

(2) Osoba koja se zaposli u javnom kazalištu odnosno javnoj kazališnoj družini na dulje od godine dana dužna je u roku od 15 dana od dana zasnivanja radnog odnosa odreći se prava upravljanja ili prenijeti osnivački udio u privatnom kazalištu ili privatnoj kazališnoj družini.

VII. ANSAMBL NARODNIH PLESOVA I PJESAMA HRVATSKE LADO

Članak 55.

(1) Ansambl Lado je javna ustanova u kulturi koja obavlja djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

(2) Djelatnost Ansambla Lado je umjetničko stvaralaštvo i re-produktivno izvođenje hrvatske narodne baštine.

(3) Ansambl Lado djeluje kao plesni folklorni ansambl, folklorni zbor i orkestar.

(4) U Ansamblu Lado folklornu djelatnost obavlja izvođački dio ansambla i prateće službe čiji se opis poslova utvrđuje pravilnikom o radu, na koji prethodnu suglasnost daje ministarstvo nadležno za kulturu.

Članak 56.

(1) U izvođačkom dijelu ansambla i pratećim službama radni odnos zasniva se sukladno općem propisu o radu, statutu, kolektivnom ugovoru i drugim općim aktima Ansambla Lado.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rad izvođačkog dijela ansambla i pratećih službi osigurava se na temelju ugovora o djelu ili autorskog ugovora za pojedine projekte ili programske cjeline dužeg trajanja odnosno sezone sukladno kadrovskom planu.

(3) Umjetnici Ansambla Lado zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla i korepetitor radni odnos zasnivaju po pozivu ili na temelju javnog natječaja.

(4) Način i uvjeti zasnivanja radnog odnosa po pozivu te način raspisivanja i provođenja javnog natječaja utvrđuje se općim aktima.

(5) Umjetnici Ansambla Lado zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla i korepetitor prijavljeni na javni natječaj dužni su pristupiti audiciji, osim ako za neka umjetnička radna mjesta statutom i općim aktima nije utvrđeno drukčije.

(6) Audiciju provodi audicijsko povjerenstvo koje imenuje ravnatelj na način utvrđen općim aktima.

Članak 57.

(1) Ugovor o radu na određeno vrijeme umjetnici Ansambla Lado zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla sklapaju u pravilu za razdoblje od najduže četiri godine, a iznimno prema potrebi projekta ili programa i na kraće razdoblje, s obveznim probnim radom u trajanju od šest mjeseci.

(2) Umjetnicima Ansambla Lado zaposlenima u izvođačkom dijelu ansambla nakon četverogodišnjeg ugovora o radu na određeno vrijeme ili četverogodišnjeg trajanja radnog odnosa na temelju više ugovora o radu kraćih od četiri godine, ravnatelj je dužan ponuditi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, ako postoji potreba za obavljanje poslova toga radnog mjesta, a umjetnici redovito uspješno djeluju u Ansamblu Lado u provedbi predviđenog repertoarnog plana.

Članak 58.

(1) S umjetnicima Ansambla Lado i zaposlenicima u pratećim službama kojima istječe ugovor o radu na određeno vrijeme može se sklopiti novi ugovor o radu na određeno vrijeme bez raspisivanja natječaja.

(2) Umjetnici Ansambla Lado i zaposlenici u pratećim službama s kojima se namjerava sklopiti novi ugovor o radu obvezno se o tome pisano obavješćuju najkasnije šest mjeseci prije isteka ugovora o radu, a najkasnije 30 dana prije isteka ugovora o radu kod ugovora sklopljenih na razdoblje kraće od četiri godine.

Članak 59.

(1) Reviziju umjetničkog djelovanja i doprinosa umjetnika Ansambla Lado zaposlenih u izvođačkom dijelu ansambla provodi stručno tijelo za reviziju umjetničkog djelovanja i doprinosa plesača – pjevača Ansambla Lado i stručno tijelo za reviziju umjetničkog djelovanja i doprinosa glazbenika Ansambla Lado prema propisanim kriterijima.

(2) Sastav, način rada i zadaće stručnih tijela iz stavka 1. ovoga članka, kao i kriteriji za reviziju umjetničkog djelovanja i doprinosa utvrđuju se općim aktom koji donosi ravnatelj uz prethodnu suglasnost upravnog vijeća.

Članak 60.

(1) Za umjetnike Ansambla Lado zaposlene u izvođačkom dijelu ansambla koji s Ansamblom Lado imaju sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, obvezno se svake četiri godine provodi revizija kako bi se utvrdilo jesu li i dalje sposobni umjetnički djelovati i doprinositi.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, umjetnici Ansambla Lado zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla koji djeluju u ansamblu i redovito sudjeluju u provedbi predviđenog repertoarnog plana sukladno ugovoru o radu ne podliježu reviziji umjetničkog djelovanja i doprinosa.

(3) Ako stručno tijelo iz članka 59. ovoga Zakona utvrdi da plesač – pjevač Ansambla Lado zaposlen u izvođačkom dijelu ansambla nije sposoban umjetnički djelovati i doprinosti, ravnatelj Ansambla Lado dužan je postupiti sukladno članku 39. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona.

(4) Ako stručno tijelo iz članka 59. ovoga Zakona utvrdi da glazbenik Ansambla Lado zaposlen u izvođačkom dijelu ansambla nije sposoban umjetnički djelovati i doprinosti, ravnatelj Ansambla Lado dužan je postupiti sukladno članku 39. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 61.

Odredbe članaka 40., 41. i 42. ovoga Zakona primjenjuju se i na Ansambl Lado.

Članak 62.

(1) Plesačima – pjevačima Ansambla Lado zaposlenima u izvođačkom dijelu ansambla prestaje radni odnos u ansamblu prestankom ugovora o radu:

- kada navršje 45 godina mirovinskog staža, uključujući staž osiguranja s povećanim trajanjem
- u drugim slučajevima određenim općim propisom o radu.

(2) Plesači – pjevači Ansambla Lado zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla ostvaruju pravo na starosnu mirovinu, bez obzira na godine života, kada navršje mirovinski staž od najmanje 45 godina, uključujući staž osiguranja s povećanim trajanjem, od čega najmanje 25 godina stvarno provedenih na obavljanju poslova zanimanja iz članka 24. stavka 1. točke 3. Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (»Narodne novine«, br. 115/18. i 34/21.).

(3) Na plesače – pjevače Ansambla Lado zaposlene u izvođačkom dijelu ansambla koji s poslodavcem najkasnije pet godina prije ostvarivanja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka sklope dodatak ugovoru o radu da im radni odnos u ansamblu prestaje danom stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu prema stavku 2. ovoga članka, ne primjenjuju se odredbe članka 60. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 63.

(1) Umjetnici Ansambla Lado zaposleni u izvođačkom dijelu ansambla i pratećim službama mogu obavljati umjetničke i druge poslove izvan Ansambla Lado uz prethodnu pisanu suglasnost ravnatelja.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati uvjete obavljanja odobrenih poslova.

Članak 64.

(1) Osobe koje su zaposlenici Ansambla Lado na temelju ugovora o radu sklopljenog na dulje od godine dana ne mogu osnovati ni biti ravnatelj drugog folklornog ansambla u vrijeme dok su zaposlenici Ansambla Lado.

(2) Osoba koja se zaposli u Ansamblu Lado na dulje od godine dana dužna je u roku od 15 dana od dana zasnivanja radnog odnosa odrediti se prava upravljanja ili prenijeti osnivački udio u drugom folklornom ansamblu.

VIII. FESTIVALI I MANIFESTACIJE OD NACIONALNOG ZNAČENJA

Članak 65.

(1) Odlukom o organiziranju festivala ili druge manifestacije od nacionalnog značenja ministar nadležan za kulturu utvrđuje njihov status, ustrojstvo i financiranje, uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

- provedbu programa od nacionalnog značaja, odnosno promicanje i očuvanje nacionalnih kulturnih vrijednosti
- doprinos međunarodnoj afirmaciji Republike Hrvatske i njezine kulture

– dokazanu umjetničku izvrsnost programa

– kontinuitet u održavanju i ostvarivanju programskih sadržaja od javnog interesa za Republiku Hrvatsku

- promidžbu hrvatskih umjetnika
- promidžbu kulturne baštine i suvremene umjetnosti
- promidžbu kulturne raznolikosti i interkulturalnog dijaloga.

(2) Ako se odlukom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi status nacionalnog festivala ili manifestacije za koji financijska sredstva, uz Republiku Hrvatsku osiguravaju i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ugovorom se uređuju međusobna prava i obveze u osiguranju sredstava i sva ostala pitanja vezana za njihov rad, a na temelju prihvaćenog programa rada i financijskog plana festivala ili manifestacije.

(3) Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odlukom o organiziranju festivala ili druge manifestacije od lokalnog značenja utvrđuje njihov status, ustrojstvo i financiranje uz odgovarajuću primjenu kriterija iz stavka 1. ovoga članka.

IX. NADZOR NAD RADOM

Članak 66.

Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata kazališta i kazališne družine koji se osnivaju prema odredbama ovoga Zakona te Ansambla Lado obavlja ministarstvo nadležno za kulturu.

X. PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 67.

(1) Javna kazališta, javne kazališne družine i kazališne kuće koje su javne ustanove te Ansambl Lado dužni su u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti statut, druge opće akte i rad s odredbama ovoga Zakona.

(2) Članovi kazališnih vijeća javnih kazališta i javnih kazališnih družina nastavljaju s radom do razrješenja odnosno imenovanja novih članova kazališnih vijeća u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 68.

Intendant odnosno ravnatelj javnog kazališta, javne kazališne družine i kazališne kuće koja je javna ustanova danom stupanja na snagu ovoga Zakona nastavlja obavljati svoje poslove i zadaće do isteka mandata odnosno razrješenja dužnosti intendanta odnosno ravnatelja.

Članak 69.

(1) Na baletne i plesne kazališne umjetnike zaposlene u izvođačkom dijelu ansambla koji su s javnim kazalištem ili javnom kazališnom družinom za poslove tih zanimanja sklopili ugovor o radu na neodređeno vrijeme do dana stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 43. ovoga Zakona.

(2) Na plesače – pjevače Ansambla Lado zaposlene u izvođačkom dijelu ansambla koji su s Ansamblom Lado za poslove tih zanimanja sklopili ugovor o radu na neodređeno vrijeme do dana stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 62. ovoga Zakona.

Članak 70.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o kazalištima (»Narodne novine«, br. 71/06., 121/13., 26/14. i 98/19.) dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 71.

(1) Ministar nadležan za kulturu donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona naputak iz članka 9. stavka 7. te pravilnike iz članka 12. stavka 2. i članka 31. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Osnivači javnih kazališta i javnih kazališnih družina dužni su u roku iz stavka 1. ovoga članka utvrditi kriterije i standarde iz članka 31. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Javna kazališta i javne kazališne družine dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti opći akt iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Ansambl Lado dužan je u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti opći akt iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi:

– Pravilnik o očevidniku kazališta (»Narodne novine«, br. 36/20.)

– Pravilnik o kriterijima i standardima za osiguravanje sredstva za nacionalna kazališta (»Narodne novine«, br. 116/08.).

(6) Do stupanja na snagu odluke iz članka 65. ovoga Zakona ostaju na snazi:

– Pravilnik o organiziranju, financiranju i donošenju programa festivala Splitsko ljeto (»Narodne novine«, br. 61/18.)

– Pravilnik o organiziranju, financiranju i donošenju programa festivala Dubrovačke ljetne igre (»Narodne novine«, br. 58/11., 31/19.)

– Pravilnik o organiziranju, financiranju i donošenju programa festivala Varaždinske barokne večeri (»Narodne novine«, br. 76/11.)

– Pravilnik o organiziranju, financiranju i donošenju programa festivala Osorske glazbene večeri (»Narodne novine«, br. 55/11.)

– Pravilnik o statusu, financiranju i donošenju programa Međunarodnog dječjeg festivala Šibenik – Hrvatska (»Narodne novine«, br. 104/19., 110/19. – Ispravak)

– Pravilnik o organiziranju, financiranju i donošenju programa Međunarodne smotre folklora Zagreb (»Narodne novine«, br. 69/14., 56/17., 45/19.).

XI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 72.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o kazalištima (»Narodne novine«, br. 71/06., 121/13., 26/14. i 98/19.).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o utvrđivanju kazališnih radnika koji se smatraju kazališnim umjetnicima (»Narodne novine«, br. 39/07.).

Članak 73.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/22-01/165
Zagreb, 17. veljače 2023.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

387

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DOBROVOLJNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Proglašavam Zakon o izmjeni Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 17. veljače 2023.

Klasa: 011-02/23-02/16

Urbroj: 71-10-01/1-23-2

Zagreb, 23. veljače 2023.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O DOBROVOLJNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Članak 1.

U Zakonu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (»Narodne novine«, br. 85/06., 150/08., 71/10., 53/20. i 120/21.) u članku 14.b stavku 1. riječi: »2.000,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »331,81 eura«.

U stavku 2. riječi: »2.500,00 kuna« zamjenjuju se riječima: »415,42 eura«.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 502-01/22-01/05

Zagreb, 17. veljače 2023.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković, v. r.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

388

Na temelju članka 9. stavka 2. Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (»Narodne novine«, br. 19/14., 73/17. i 96/19.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 27. veljače 2023. donijela

UREDBU

O UTVRĐIVANJU NAJVIŠIH MALOPRODAJNIH CIJENA NAFTNIH DERIVATA

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se iznosi najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata koje energetski subjekti koji se bave trgovinom na veliko naftnim derivatima i/ili trgovinom na malo naftnim derivatima i/ili trgovci na veliko ukapljenim naftnim plinom i/ili trgovci na malo ukapljenim naftnim plinom (u daljnjem tekstu: energetski subjekti), smiju primijeniti na području Republike Hrvatske.

Članak 2.

(1) Ova Uredba primjenjuje se na sljedeće naftne derivate:

- motorne benzine
- dizelsko gorivo
- plavi dizel
- smjesu propan – butan za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan – butan)
- smjesu propan – butan za boce sadržaja 7,5 kg i više, UNP PB (ukapljeni naftni plin propan – butan).

(2) Najviša maloprodajna cijena utvrđuje se za litru odnosno kilogram naftnih derivata iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Na najvišu maloprodajnu cijenu naftnih derivata nije dozvoljeno zaračunavati naknade ili druge troškove koji nisu propisani ovom Uredbom ili drugim posebnim propisima.

(4) Kvaliteta i označavanje naftnih derivata iz stavka 1. podstavka 1. do 3. ovoga članka utvrđeni su Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva (»Narodne novine«, broj 131/21.).

Članak 3.

(1) Najviše jedinične cijene za motorne benzine, dizelsko gorivo i plavi dizel određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_t + P$$

$$P_t = \sum_{i=1}^n \left(\frac{CIF_{MedM_i}}{T_i} \right) * \frac{\rho}{1000 * n}$$

pri čemu je:

• PC = jedinična cijena u EUR/l (izražena na četiri decimalna mjesta)

• P_t = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe, u EUR/l zaokružena na četiri decimalna mjesta

• P = premija energetskog subjekta u EUR/l određena na četiri decimalna mjesta

• CIF Med M = srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata u USD/t objavljena u *Platt's European Marketscan* pod *Mediterranean Cargoes CIF Med (Genova/Lavera)* za proizvode Premium Unleaded 10ppm (Eurosuper 95), 10ppm ULSD (Eurodizel), zaokružena na tri decimalna mjesta

• T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mjesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

• ρ = gustoća naftnog derivata (ρ = 0,755 kg/l za motorne benzine; ρ = 0,845 kg/l za dizelska goriva)

• i = dnevni podaci: i = 1, 2, 3, ..., n

• n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med M) unutar obračunskog razdoblja

• t = četrnaestodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

(2) Najviše jedinične cijene za ukapljeni naftni plin (UNP PB) – smjesa propan – butan koji se koristi u domaćinstvima i poduzetništvu kao energent određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_{PB} + P$$

$$P_{PB} = 0.4 * \sum_{i=1}^n \left(\frac{CIF_{MedP_i}}{T_i} \right) * \frac{1}{n} + 0.6 * \sum_{i=1}^n \left(\frac{CIF_{MedB_i}}{T_i} \right) * \frac{1}{n}$$

pri čemu je:

• PC = jedinična cijena u EUR/kg (izražena na četiri decimalna mjesta)

• P_{PB} = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe u EUR/kg zaokružena na četiri decimalna mjesta

• P = premija energetskog subjekta u EUR/kg određena na četiri decimalna mjesta

• CIF Med P = srednja dnevna burzovna cijena propana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire* pod *West Mediterranean – Propane FOB Ex-refinery/storage*, zaokružena na tri decimalna mjesta

• CIF Med B = srednja dnevna burzovna cijena butana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire* pod *West Mediterranean – Butane FOB West Med Coaster*, zaokružena na tri decimalna mjesta

• T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mjesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

• i = dnevni podaci: i = 1, 2, 3, ..., n

• n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med P i CIF Med B) unutar obračunskog razdoblja

• t = četrnaestodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

(3) Najviša visina premije energetskog subjekta (P) utvrđuje se za motorne benzine 0,0995 EUR/l, dizelska goriva u iznosu od 0,0995 EUR/l, plavi dizel u iznosu od 0,0531 EUR/l, za smjesu propan – butan za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan – butan) u iznosu od 0,3716 EUR/kg i za smjesu propan – butan za boce sadržaja 7,5 kg i više UNP PB (ukapljeni naftni plin propan – butan) u iznosu 0,8229 EUR/kg.

(4) Najviša maloprodajna cijena za pojedini naftni derivat dobije se tako da se najviša jedinična cijena (PC) iz stavka 1. ovoga članka uveća za trošarinu i porez na dodanu vrijednost sukladno propisima. Maloprodajna cijena se zaokružuje na dva decimalna mjesta.

(5) Najviše maloprodajne cijene za sve naftne derivate iz stavka 1. ovoga članka s dodanim multifunkcionalnim aditivima tijekom namješavanja, skladištenja ili otpreme utvrđuju se slobodno. Aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se dodaju ili miješaju s derivatom kako bi se izmijenila njegova svojstva. Multifunkcionalni aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se naknadno dodaju ili miješaju s derivatom od strane distributera/trgovca kako bi se izmijenila njegova svojstva.

(6) Energetski subjekt mora svim kupcima omogućiti kupnju pojedinog naftnog derivata iz stavka 1. ovoga članka bez dodanih multifunkcionalnih aditiva na svakoj benzinskoj postaji gdje prodaje pojedini naftni derivat. Ako na benzinskoj postaji ne postoji mogućnost kupnje pojedinog naftnog derivata bez dodanih multifunkcionalnih aditiva, tada je energetski subjekt dužan primijeniti maloprodajnu cijenu koja je jednaka ili niža od cijene određene stavkom 1. ovoga članka.

Članak 4.

Prvi dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe, a najviše maloprodajne cijene određene su za neprekidno razdoblje od 14 dana.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/23-03/15
Urbroj: 50301-05/20-23-1
Zagreb, 27. veljače 2023.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

STOŽER CIVILNE ZAŠTITE REPUBLIKE HRVATSKE

389

Na temelju članka 47. stavaka 2. i 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20 i 143/21) i članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine« broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22) Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, 27. veljače 2023., donosi

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O NUŽNOJ EPIDEMIOLOŠKOJ MJERI KORIŠTENJA MEDICINSKIH MASKI ILI MASKI ZA LICE

I.

U Odluci o nužnoj epidemiološkoj mjeri korištenja medicinskih maski ili maski za lice (»Narodne novine« broj 44/22, 51/22, 60/22, 73/22, 88/22, 100/22, 113/22, 126/22, 139/22, 155/22 i 10/23) točka V. mijenja se i glasi:

»Nužna epidemiološka mjera i preporuka iz ove Odluke određuje se u trajanju do 31. ožujka 2023.«.

II.

Ova Odluka zajedno s obrazloženjem objavit će se na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite na kojoj se objavljuju odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske za sprječavanje širenja zaraze koronavirusom, na adresi: <https://civilna-zastita.gov.hr/odluke-stozera-civilne-zastite-rh-za-sprecavanje-sirenja-zaraze-koronavirusom/2304>.

III.

Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. ožujka 2023.

Klasa: 810-06/20-01/7
Urbroj: 511-01-300-23-532
Zagreb, 27. veljače 2023.

Načelnik Stožera
potpredsjednik Vlade
i ministar unutarnjih poslova
dr. sc. Davor Božinović, v. r.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

390

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i zakonom, na sjednici održanoj 7. veljače 2023. donio je

ODLUKU

I. Ukida se Uredba o uslužnim područjima (»Narodne novine« broj 147/21.) u cijelosti.

II. Ova odluka stupa na snagu 15. srpnja 2023.

III. Protekom roka iz stavka II. ove odluke prestaje važiti rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-627/2022 i dr. od 29. ožujka 2022., objavljeno u »Narodnim novinama« broj 40/22.

IV. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Vlada Republike Hrvatske, na temelju članka 7. stavka 6. i članka 88. stavka 1. Zakona o vodnim uslugama (»Narodne novine« broj 66/19.; u daljnjem tekstu: ZoVU:66/19) na sjednici održanoj 30. prosinca 2021. donijela je Uredbu o uslužnim područjima koja je objavljena u »Narodnim novinama« broj 147 od 31. prosinca 2021. (u daljnjem tekstu: Uredba). Uredba je stupila na snagu 8. siječnja 2022.

2. Predlagatelj Liburnijske vode d.o.o., Ičići, zastupan po direktoru Ervinu Mraku, kojeg zastupa Ivora Hrunčev, podnio je 2. veljače 2022. prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 27. Uredbe (predmet broj: U-II-627/2022).

Predlagatelj Grad Ivanec, zastupan po gradonačelniku Miloradu Batiniću, kojeg zastupa Ivana Moravec, odvjetnica u Varaždinu, podnio je 22. veljače 2022. prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 4. Uredbe i Uredbe u cijelosti (predmet broj: U-II-1034/2022).

Predlagatelj KOMUNALAC d.o.o., zastupan po direktoru Marinu Coliću, kojeg zastupa Luka Mrkić, odvjetnik u Zadru, podnio je 29. ožujka 2022. prijedlog za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 33. Uredbe (predmet broj: U-II-1846/2022).

Predlagatelj Grad Labin, Općina Kršan, Općina Pićan, Općina Raša, Općina Sveta Nedelja i Vodovod Labin d.o.o., koje zastupaju odvjetnici u Odvjetničkom društvu Vukić i partneri d.o.o. sa sjedištem u Rijeci, podnijeli su 22. travnja 2022. prijedlog za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 26. Uredbe (predmet broj: U-II-2540/2022).

Predlagatelj METKOVIĆ d.o.o. iz Metkovića, zastupan po članu uprave Filipu Dominikoviću, kojeg zastupa Dejan Španović, odvjetnik u Zagrebu, podnio je 25. svibnja 2022. prijedlog za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom članka 7. stavka 2. i članka 88. stavka 2. ZoVU-a:66/19 te je u tom prijedlogu osporavao i čla-

nak 40. Uredbe (predmet broj: U-I-3209/2022). Dio prijedloga koji se odnosi na članak 40. Uredbe, Ustavni sud izdvojio je u poseban predmet koji se vodi pod brojem U-II-5113/2022.

2.1. Predlagatelj u predmetima broj: U-II-627/2022, U-II-1034/2022 i U-II-1846/2022 predložili su Ustavnom sudu da, do donošenja konačne odluke o tim prijedlozima, na temelju članka 45. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 42/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) donese privremenu mjeru kojom obustavlja izvršenje pojedinačnih akata ili radnji koje se poduzimaju na osnovi Uredbe jer bi njihovim izvršenjem mogle nastupiti teške i nepopravljive posljedice.

2.2. Ustavni sud donio je rješenje broj: U-II-627/2022 i dr. od 29. ožujka 2022., koje je objavljeno u »Narodnim novinama« broj 40/22., čija izreka u točkama I. i II. glasi:

»I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom Uredbe o uslužnim područjima (»Narodne novine« broj 147/21.) u cijelosti.

II. Na temelju članka 45. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o suglasnosti s Ustavom i zakonom osporene Uredbe o uslužnim područjima (»Narodne novine« broj 147/21.) iz točke I. izreke ovog rješenja privremeno se obustavlja izvršenje svih općih i pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na temelju Uredbe o uslužnim područjima (»Narodne novine« broj 147/21.).«

3. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona, Ustavni sud uz dopis broj: U-II-627/2022 od 14. veljače 2022., dopis broj: U-II-1034/2022 od 24. veljače 2022., dopis broj: U-II-1846/2022 od 30. ožujka 2022., dopis broj: U-II-2540/2022 od 27. travnja 2022. i dopis broj: U-I-3209/2022 od 1. lipnja 2022. dostavio je prijedloge predlagatelja Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) radi očitovanja i Vladi na znanje.

3.1. Očitovanja Ministarstva dostavljena su Ustavnom sudu aktima klasa: 011-04/22-01/29, urbroj: 517-09-3-22-2 od 29. ožujka 2022. u predmetu broj: U-II-627/2022; klasa: 325-01/22-01/94, urbroj: 517-09-3-22-2 od 15. travnja 2022. u predmetu broj: U-II-1034/2022; klasa: 011-01/22-01/244, urbroj: 517-09-3-22-2 od 15. travnja 2022. u predmetu broj: U-II-1846/2022 (u daljnjem tekstu: očitovanje Ministarstva od 15. travnja 2022.); klasa: 011-01/22-01/312, urbroj: 517-09-3-22-2 od 26. svibnja 2022. u predmetu broj: U-II-2540/2022 (u daljnjem tekstu: očitovanje Ministarstva od 26. svibnja 2022.); i klasa: 011-01/22-01/406, urbroj: 517-09-3-22-2 od 7. srpnja 2022. u predmetu broj: U-II-5113/2022 (u daljnjem tekstu: očitovanje Ministarstva od 7. srpnja 2022.).

II. OSPORENE (I DRUGE RELEVANTNE) ODREDBE UREDBE

4. Osporeni (i drugi relevantni) članci Uredbe glase:

»Članak 1.

Ovom se Uredbom uspostavljaju uslužna područja, određuju njihove granice i društvo preuzimatelj.«

»Članak 4.

(1) Uslužno područje 2 obuhvaća sve gradove i općine u Varaždinskoj županiji.

(2) Društvo preuzimatelj na uslužnom području 2 je Varkom d.d., Varaždin.«

»Članak 26.

(1) Uslužno područje 24 obuhvaća gradove Labin, Pula-Pola i Vodnjan-Dignano, te općine Barban, Fažana-Fasana, Kršan, Ližnjan-Lisignano, Marčana, Medulin, Pićan, Raša, Sveta Nedjelja i Svetvinčeat u Istarskoj županiji.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka uslužno područje 24 ne obuhvaća dijelove naselja Kukurini, Montovani, Orič, Pićan i Sveta Katarina iz Općine Pićan, navedena u članku 25. stavku 3. ove Uredbe.

(3) Uslužno područje 24 obuhvaća i naselje Škopljak i dio naselja Gračišće (Žlepčari) iz Općine Gračišće te naselje Gologorički Dol iz Općine Cerovlje u Istarskoj županiji.

(4) Društvo preuzimatelj na uslužnom području 24 je Vodovod Pula d.o.o., Pula.

Članak 27.

(1) Uslužno područje 25 obuhvaća gradove Bakar, Čabar, Delnice, Kastav, Kraljevica, Opatija, Rijeka i Vrbovsko te općine Brod Moravice, Čavle, Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Lokve, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad i Viškovo u Primorsko-goranskoj županiji.

(2) Društvo preuzimatelj na uslužnom području 25 je KD vodovod i kanalizacija d.o.o., Rijeka.«

»Članak 33.

(1) Uslužno područje 31 obuhvaća gradove Biograd na Moru i Benkovac te općine Polača, Lišane Ostrovičke, Sveti Filip i Jakov, Pakoštane, Pašman i Tkon u Zadarskoj županiji.

(2) Društvo preuzimatelj na uslužnom području 31 je Komunalac d.o.o., Biograd na Moru.«

»Članak 40.

(1) Uslužno područje 38 obuhvaća gradove Metković, Opuzen i Ploče te općine Kula Norinska, Pojezerje, Zažablje i Slivno u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

(2) Uslužno područje 38 obuhvaća i Grad Vrgorac i Općinu Gradac, osim naselja Drvenik i Zaostrog u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

(3) Uslužno područje 38 obuhvaća i dio naselja Živogošće (Brička) iz Općine Podgora te dio naselja Župa Srednja (Turija) iz Općine Zagvozd u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

(4) Društvo preuzimatelj na uslužnom području 38 je Izvor Ploče d.o.o., Ploče.«

4.1. Relevantne odredbe ZoVU-a:66/19 glase:

»Opći interes i javna služba

Članak 4.

(1) Vodne usluge su djelatnosti od općeg interesa i obavljaju se kao javna služba.

(2) Vodne usluge su od interesa za sve jedinice lokalne samouprave na uslužnom području (međukomunalne djelatnosti) i za Republiku Hrvatsku.

(...)

Načela

Članak 5.

(1) Vodne usluge pružaju se pod nediskriminacijskim i socijalno priuštivim uvjetima.

(2) Djelatnosti vodnih usluga obavljaju se trajno, učinkovito, ekonomično i svrhovito.

(3) Djelatnosti vodnih usluga obavljaju se tako da se osigura njihov održivi razvitak i stalno povećanje kakvoće vodnih usluga.

(4) Komunalne vodne građevine održavaju se trajno u stanju funkcionalne ispravnosti.

(5) Cijene vodnih usluga određuju se prema načelu povrata troškova od vodnih usluga kako je uređeno zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva u granicama ekonomske učinkovitosti te načelima pravičnosti, zaštite od monopola i socijalne pravičnosti cijene vode. Sustav međusobnih subvencija ne može se koristiti za socijalne poticaje, osim kad je ovim Zakonom drukčije uređeno.

(6) Cijena vodne usluge određuje se, u pravilu, u jednakim visinama na uslužnom području.

(7) Troškovi upravljanja komunalnim vodnim građevinama, uključujući održavanje komunalnih vodnih građevina i troškovi poslovanja javnog isporučitelja vodnih usluga financiraju se iz cijene vodne usluge.

(...)

»Uslužna područja

Članak 7.

»(1) Uslužno područje uspostavlja se radi:

1. osiguranja povrata troškova od vodnih usluga kako je definirano zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva putem socijalno priuštive cijene vode

2. uspostave javnog isporučitelja vodnih usluga sposobnog za održivi razvoj i održavanje komunalnih vodnih građevina, uključujući i sposobnost provedbe obveza iz Ugovora o pristupanju na način određen ovim Zakonom te

3. poslovne samoodrživosti, financijske stabilnosti i visokog stupnja učinkovitosti javnih isporučitelja vodnih usluga.

(2) Uslužno područje uspostavlja se na postojećim vodoopskrbnim područjima na kojim se isporučuje voda za ljudsku potrošnju od najmanje dva milijuna kubnih metara godišnje s mogućim odstupanjem od -10 %.

(…)

(6) Vlada Republike Hrvatske uredbom o uslužnim područjima uspostavlja uslužna područja i određuje njihove granice. Ova uredba donosi se nakon savjetovanja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim isporučiteljima vodnih usluga.

(…)

»2. Ustrojavanje jedinstvenog isporučitelja vodnih usluga

Pripajanje društava kapitala

Članak 88.

(1) Svi postojeći javni isporučitelji vodnih usluga na uslužnom području dužni su se pripojiti javnom isporučitelju vodnih usluga koji je društvo kapitala, a koje je određeno uredbom iz članka 7. stavka 6. ovoga Zakona kao društvo preuzimatelj, a društvo preuzimatelj je dužno prihvatiti pripajanje, u roku od šest mjeseci od dana od stupanja na snagu uredbe iz članka 7. stavka 6. ovoga Zakona.

(…)

4.2. Članak 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine« broj 25/13. i 85/15.) u mjerodavnom dijelu glasi:

»Objavljivanje dokumenata u svrhu savjetovanja s javnošću

Članak 11.

(1) Tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.

(2) Savjetovanje s javnošću tijela državne uprave provode preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću, a druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima preko internetske stranice ili preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću, objavom nacrt propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja.

(3) Tijela javne vlasti iz stavka 1. ovoga članka dužna su provesti savjetovanje s javnošću u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa.

(4) Po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga tijelo javne vlasti dužno je izraditi i objaviti na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanje s javnošću odnosno internetskoj stranici izvješće o savjetovanju s javnošću, koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi. Izvješće o savjetovanju s javnošću nositelj izrade nacrt obvezno dostavlja tijelu koje usvaja ili donosi propis, opći akt ili dokument.

(…)

III. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

5. Predlagatelj u predmetu broj: U-II-627/2022 navodi da će donošenjem Uredbe profitirati upravo privatni interesi »budući je tzv. »okrupnjavanje« radi dostizanja tzv. »priuštivosti« cijene vodnih usluga mit kojega se stalno nastoji plasirati kao rezultat direktiva Europske unije što naprosto nije slučaj.«

Smatra da Uredba nije u suglasnosti s člankom 52. stavkom 2. Ustava i s člankom 7. stavkom 2. ZoVU-a:66/19. Naime, predlagatelj tvrdi da godišnje isporučuje 2,2 milijuna m³ vode, slijedom čega udovoljava kriterijima iz članka 7. stavka 2. ZoVU-a:66/19 za uspostavu uslužnog područja. Navodi da ostvaruje optimalno poslovanje s aspekta pokrivenosti sustava vodoopskrbom (cca 99,1 %) i odvodnjom (cca 70 % na području Liburnijske rivijere) te su vodni gubici daleko ispod državnog prosjeka. Ističe da je u postupku realizacije projekta/investicije – Aglomeracija Liburnijska rivijera, pa da bi pripajanjem društvu preuzimatelju koji je određen člankom 27. Uredbe taj projekt ostao upitan, odnosno neizvediv jer bi nakon pripajanja predlagatelja društvu preuzimatelju bilo potrebno izraditi novu studijsku dokumentaciju, osigurati financijska sredstva za izradu studijske dokumentacije od cca 1.000.000,00 kuna i ponovo ishoditi odobrenja svih općinskih i gradskih vijeća te ponoviti postupak odobrenja novog projekta.

Ističe da ne postoje nikakve ni objektivne ni zakonske zapreke da predlagatelj nastavi samostalno poslovati kao javni isporučitelj vodnih usluga, te da bi svaki pokušaj pripajanja bio upitan s aspekta učinkovitosti i produktivnosti poslovanja budućeg javnog isporučitelja vodnih usluga.

5.1. Stoga predlagatelj u predmetu broj: U-II-627/2022 predlaže da Ustavni sud pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporene Uredbe.

6. Predlagatelj u predmetu broj: U-II-1034/2022 osporava formalnu suglasnost Uredbe navodeći da je u postupku njezinog donošenja javno objavljen njezin nacrt u kojem nije naveden postojeći javni isporučitelj vodnih usluga IVKOM – VODE d.o.o., Ivanec., koji je ujedno i jedini (do danas) isporučitelj za uslužno područje 3 (koje je prema Uredbi postalo dio uslužnog područja 2 na kojem je društvo preuzimatelj Varkom d. d.).

Ističe da su svi prigovori i primjedbe predlagatelja i ostalih zainteresiranih subjekata dostavljeni na vrijeme u postupku javnog savjetovanja (javno objavljenog na stranicama e-savjetovanja), te da nakon toga nikakvo izvješće o provedenom javnom savjetovanju (e-savjetovanje) nije objavljeno sve do dana objave Uredbe 31. prosinca 2021., odnosno da su izvješća s e-savjetovanja objavljena tek nakon što je Uredba stupila na snagu. Stoga ističe da predlagatelj, kao stranka na koju se Uredba odnosi, a uz njega i svi ostali sudionici javnog savjetovanja koje je prethodilo donošenju Uredbe nisu imali mogućnost vidjeti primjedbe i prigovore drugih sudionika javnog savjetovanja i nisu imali mogućnost vidjeti odgovore na svoje primjedbe i prigovore sve do stupanja na snagu Uredbe u čijem su donošenju (pokušali) sudjelovati. Zbog navedenog smatra da su opisanim postupanjem povrijeđene sve zakonske odredbe koje reguliraju postupak donošenja ovakve vrste propisa, konkretno odredbe Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (»Narodne novine« broj 140/09.; u daljnjem tekstu: Kodeks).

Konačno, smatra da je opisani način donošenja Uredbe protivan i članku 7. stavku 6. ZoVU-a:66/19 kojim je propisano da se Uredba donosi nakon savjetovanja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim isporučiteljima vodnih usluga, pri čemu predlagatelj ističe da se podrazumijeva demokratsko, javno, transparentno, zakonom propisano savjetovanje, a ne puko zadovoljavanje forme.

6.1. Navodi da se kod društva preuzimatelja Varkom d. d., određenog člankom 4. Uredbe kao jedinstvenog preuzimatelja uslužnog područja 2 i 3 (člankom 4. Uredbe integriranog u uslužno područje 2), nisu primjenjivali kriteriji propisani člankom 13. stavkom 1. ZoVU-a:66/19 kojim je određeno da se javni isporučitelji vodnih usluga ne mogu baviti drugim djelatnostima osim vodnim uslugama, uz izuzetke propisane člankom 13. stavkom 2. ZoVU-a:66/19. Navodi da je društvo Varkom d. d. aktivna ugovorna strana i partična stranka pred sudovima radi ispunjenja ugovora »radi isporuke baliranog komunalnog otpada« i »ugovora o interventnom odvozu i zbrinjavanju komunalnog otpada« te je u vrijeme donošenja Uredbe aktivno provodilo postupak javne nabave za obradu (zbrinjavanje/oporabu) miješanog komunalnog otpada što predstavlja djelatnost koja je zakonom zabranjena javnom isporučitelju vodnih usluga.

6.2. Stoga predlagatelj smatra da članak 4. Uredbe i Uredba u cijelosti nije u suglasnosti s člancima 5., 14. stavkom 2. i 129.a Ustava i člankom 4. stavkom 2., člankom 5. i člankom 7. stavkom 6. ZoVU-a:66/19, pa predlaže da Ustavni sud pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporene Uredbe u cijelosti, a poredno članka 4. Uredbe.

7. Predlagatelj u predmetu broj: U-II-1846/2022 navodi da posluje kao potpuno jedinstven sustav neovisan o susjednim vodovima, kako financijski tako i tehnički, te da provodi nekoliko velikih projekata, među ostalima, Projekt aglomeracije Biograd – kopnjeni dio i Projekt aglomeracije Biograd – otočni dio i projekte sanacije gubitaka u koji su osnivači predlagatelja uložili preko 100.000.000,00 kuna, te da su ti projekti »samostalni« i nisu povezani s društvom Vodovod i odvodnja Benkovac d.o.o.

Ističe da je društvo Vodovod i odvodnja Benkovac d.o.o. (koje se prema osporenom članku 33. Uredbe treba pripojiti predlagatelju u predmetu broj: U-II-1846/2022) prezaduženo, posebice prema društvu Vodovod d.o.o. Zadar, kojem duguje preko 40.000.000,00 kuna, te da će ta obveza pratiti društvo preuzimatelja kao univerzalnog slijednika.

Nadalje, navodi da ispunjava sve uvjete samostalnog isporučitelja vodnih usluga u skladu s člankom 7. stavkom 1. ZoVU-a:66/19 te da pripajanjem društvu Vodovod i odvodnja Benkovac d.o.o. predlagatelj više ne bi mogao udovoljavati članku 7. stavku 1. ZoVU-a:66/19, kao i da je uslužno područje određeno člankom 33. Uredbe suprotno cilju i svrsi članka 7. stavka 1. ZoVU-a:66/19.

7.1. Stoga predlagatelj u predmetu broj: U-II-1846/2022 smatra da članak 33. Uredbe nije u suglasnosti s člancima 4. stavkom 1., 5. stavkom 1., 48. stavkom 1., 50. stavcima 1. i 2., 128. stavkom 1. i 129.a Ustava i s člankom 7. stavkom 1. ZoVU-a:66/19, pa predlaže da Ustavni sud pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti i ukine osporeni članak 33. Uredbe.

8. Predlagatelj u predmetu broj: U-II-2540/2022 navode da je Uredbom trebalo uspostaviti samostalno uslužno područje na sadašnjem distribucijskom području Vodovoda Labin d.o.o., odnosno treće uslužno područje u Istarskoj županiji na temelju osnovnog kriterija iz članka 7. stavka 2. ZoVU-a:66/19, i to na temelju kriterija isporuke vode od minimalno 2 milijuna m³ godišnje, s mogućim odstupanjem od 10 % (1,8 milijuna m³ godišnje) te da Vodovod Labin d.o.o. na svom sadašnjem distribucijskom području isporučuje 1.800.249 m³ vode godišnje (podatak za 2019. godinu).

Nadalje navode da je Uredba, kao provedbeni propis, u direktnoj koliziji sa ZoVU-om:66/19 jer nije donesena u skladu s člankom 7. stavkom 6. ZoVU-a:66/19, odnosno savjetovanje s jedinicama lokalne samouprave, županijama i javnim isporučiteljima vodnih usluga nije provedeno demokratski, javno i transparentno. Ističu da

u postupku donošenja Uredbe nije objavljeno izvješće o provedenom e-savjetovanju do dana objave Uredbe 31. prosinca 2021.

Također navode da je donošenje Uredbe kasnilo dvije (2) godine i devet (9) mjeseci što je dovelo u pitanje zakonitost 31. prosinca 2018. kao dana na koji se određuje vrijednost »kapital i rezerve« na temelju kojeg se određuju udjeli članova društva koje se pripaja u temeljnom kapitalu društva preuzimatelja.

8.1. Stoga predlagatelj u predmetu broj: U-II-2540/2022 smatraju da članak 26. Uredbe nije u suglasnosti s člankom 52. stavkom 2. Ustava i s člankom 7. stavkom 2. ZoVU-a:66/19 te da Uredba u cijelosti nije donesena u skladu s člankom 7. stavkom 6. ZoVU-a:66/19, pa predlažu da Ustavni sud pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti i ukine osporeni članak 26. Uredbe.

9. Predlagatelj u predmetu broj: U-II-5113/2022 navodi da Uredbom nisu određeni kriteriji za uspostavljanje uslužnih područja (kao i kriteriji za određivanje primarnih i supsidijarnih društava preuzimatelja), te je Uredba donesena bez prethodnog savjetovanja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (protivno zakonskom zahtjevu članka 7. stavka 6. ZoVU-a:66/19). U tom smislu predlagatelj navodi da je »s aspekta vladavine prava prihvatljivo ... da se ta pravila, ali i kriteriji koji su njima inherentni, zbog važnosti tih pravila i kriterija na vodikomunalni sektor, propisuju nakon savjetovanja s adresatima tih pravila (kriterija), a nije prihvatljivo, što je aktualna intencija zakonske mjere, da se ta pravila donose nakon savjetovanja s adresatima o njima, a da se o kriterijima koji ta pravila u potpunosti određuju uopće ne provodi postupak savjetovanja«.

Predlagatelj osporava članak 40. Uredbe kojim je određeno uslužno područje 38 i navodi da »samo on, između svih postojećih javnih isporučitelja vodnih usluga koji sada pružaju vodne usluge za gradove, općine i naselja koja su obuhvaćena uslužnim područjem 38, ispunjava navedene uvjete zbog kojih je trebao biti određen društvom preuzimateljem, a i ima tehničku i financijsku snagu za održivo pružanje vodnih usluga uz udovoljenje kriteriju priuštivosti sadašnje i buduće cijene vode (i priuštivosti svog projekta)«.

Predlagatelj navodi da se uspostavljanjem uslužnog područja na način kako je to propisano osporenim člankom 40. Uredbe »ne udovoljava ustavnom zahtjevu stvaranja (i održavanja) državne dobrobiti i socijalnog blagostanja građana (najprije građana Grada Metkovića) koji će kao krajnji korisnici vodnih usluga plaćati troškove (ne)razvijenosti i gubitaka vodikomunalnih sustava javnih isporučitelja koji se pripajaju«.

9.1. Stoga predlagatelj u predmetu broj: U-II-5113/2022 predlaže da Ustavni sud pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti i ukine osporeni članak 40. Uredbe.

IV. OČITOVANJE MINISTARSTVA

10. Mjerodavni dijelovi očitovanja Ministarstva od 15. travnja 2022. o formalnoj suglasnosti Uredbe sa ZoVU-om:66/19 glase (pri citiranju sadržaja izostavljen je poseban način označavanja teksta):

»2. OČITOVANJE O ZAKONITOSTI UREDBE O USLUŽNIM PODRUČJIMA O dva provedena savjetovanja

Prije nego što se upustimo u očitovanje po prigovorima predlagatelja, ističemo da je nositelj izrade nacrtu Uredbe proveo dva javna savjetovanja o nacrtu Uredbe:

1. savjetovanje iz članka 7. stavka 6. druga rečenica Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine, broj 66/19; skraćeno ZVU), prema kojoj: 'Ova uredba donosi se nakon savjetovanja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim isporučiteljima vodnih usluga.' (dalje u tekstu: savjetovanje s dionicima) i

2. savjetovanje iz članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, br. 25/13 i 85/15; skraćeno ZPPI) sa zainteresiranom javnošću (dalje u tekstu: e-savjetovanje).

Savjetovanje s dionicima je provedeno u seriji od dvadeset (20) sastanaka u razdoblju od 22.09. do 7.10.2021., koje korespondiraju s dvadeset (20) županija, s tim što su sudionici iz Zagrebačke županije i Grada Zagreba, bili na istom sastanku. Na sastancima je dio sudionika nazočio neposredno, u prostorijama Hrvatskih voda u Zagrebu, a dio sudionika se uključio putem audio-video veze, pri čemu se svaki sastanak snimao. Na svakom sastanku svi sudionici su imali pravo dati svoje primjedbe, obrazložiti ih, saslušati odgovor na primjedbe i ponovno otvoriti raspravu s daljnjom argumentacijom sve do okončanja sastanka, a i nakon toga, pisanim osvrto na svoje primjedbe sa sastanka.

E-savjetovanje je provedeno od 10.09. do 11.10.2021. (krajnji rok za davanje primjedbi) u skladu s odredbama članka 11. stavci 1. do 3. Zakona o pravu na pristup informacijama te uvažavajući odrednice Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, broj 140/09), kao načela dobre prakse.

(...)

Očitovanje na prigovor 2 – Ne postoji zakonom propisani rok za objavljivanje izvješća s javnoga savjetovanja. Neispunjenje nepropisanoga roka nije bitna povreda postupka.

Članak 11. stavci 1. do 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, propisuju:

‘Objavljivanje dokumenata u svrhu savjetovanja s javnošću

Članak 11.

(1) Tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.

(2) Savjetovanje s javnošću tijela državne uprave provode preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću, a druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima preko internetske stranice ili preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću, objavom nacrtu propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja.

(3) Tijela javne vlasti iz stavka 1. ovoga članka dužna su provesti savjetovanje s javnošću u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa.

(4) Po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga tijelo javne vlasti dužno je izraditi i objaviti na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanje s javnošću odnosno internetskoj stranici izvješće o savjetovanju s javnošću, koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi. Izvješće o savjetovanju s javnošću nositelj izrade nacrtu obvezno dostavlja tijelu koje usvaja ili donosi propis, opći akt ili dokument.

Iz citiranih odredbi je razvidno:

(i) Zakon ne propisuje rok za objavljivanje izvješća sa e-savjetovanja, već propisuje da se to mora obaviti ‘po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga’;

(ii) Zakon ne propisuje da se izvješće sa e-savjetovanja mora objaviti prije donošenja propisa;

(iii) Zakon ne propisuje da se izvješće sa e-savjetovanja mora objaviti prije stupanja na snagu propisa.

U samoj objavi e-savjetovanja kao očekivani datum objave izvješća s e-savjetovanja naveden je 11.11.2021.

a) Zašto Izvješće s e-savjetovanja nije bilo objavljeno na očekivani datum?

Očekivani datum označen je u objavi s e-savjetovanja dok još nisu bili poznati brojnost, značaj i obuhvat zaprimljenih primjedbi,

kao ni njihova međusobna veza, te se smatralo se da je očekivani rok od mjesec dana od zatvaranja e-savjetovanja dovoljan za odgovore na sve primjedbe.

Međutim, u postupku e-savjetovanja zaprimljen je veliki broj primjedbi (204), od kojih je 38 prihvaćeno, 1 primjedba je primljena na znanje, 44 primjedbe je djelomično prihvaćeno, a 121 primjedba nije prihvaćena.

Neke primjedbe bile su međusobno suprotne, neke primjedbe bile su pseudo-primjedbe od NN osoba koje su zatrpavale sustav dajući potporu nominiranim davateljima primjedbi, kako bi se stekao pogrešan dojam o širokoj podršci.

Stoga je bilo potrebno produžiti vrijeme obrade primjedbi kako bi se izradio konačni prijedlog Uredbe o uslužnim područjima.

Izvješće se nije moglo objaviti parcijalno nego u trenutku kad su sve primjedbe prihvaćene ili odbačene.

Neistinit je navod predlagatelja da nije mogao vidjeti primjedbe ostalih sudionika u e-savjetovanju, jer svaki sudionik e-savjetovanjima može online vidjeti sve primjedbe koje su pristigle na portal e-savjetovanje, a iste su razvrstane po člancima nacrtu propisa.

b) Zašto Izvješće s e-savjetovanja nije bilo objavljeno prije donošenja Uredbe?

Nositelj izrade nacrtu Uredbe je, u skladu s člankom 11. stavkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, uz prijedlog Uredbe, Vladi Republike Hrvatske, kao donositelju propisa, dostavio i Izvješće s e-savjetovanja.

S obzirom na broj pristiglih primjedbi i njihovu kontradiktornost nositelj izrade nacrtu je imao osnovanu bojazan da bi se u postupku usuglašavanja između različitih ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, mogla zatražiti izmjena ili dopuna prijedloga Uredbe i takva prihvatiti, što bi rezultiralo različitom argumentacijom odgovora na primjedbe resornog Ministarstva, kao nositelja izrade nacrtu Uredbe i argumentacije Vlade RH kao donositelja Uredbe. Ova se bojazan pokazala neosnovanom.

Pritom, nositelj izrade nacrtu Uredbe nije smatrao da čini išta nezakonito, jer između isteka roka za iznošenje primjedbi u e-savjetovanju i donošenja propisa koji donosi Vlada Republike Hrvatske, ne postoji zakonit (institucionalni) put utjecaja zainteresirane javnosti na prijedlog propisa, dok takav zakonit put (a putem zastupnika u Hrvatskom saboru) postoji u odnosu na propise koje donosi Hrvatski sabor.

Objava Izvješća s e-savjetovanja nakon donošenja Uredbe, a prije njezinog stupanja na snagu te objava Izvješća s e-savjetovanja nakon stupanja Uredbe na snagu imaju jednak učinak u odnosu na podnositelje primjedbi u e-savjetovanju: Naime, nakon isteka roka za iznošenje primjedbi u postupku e-savjetovanja, podnositelji primjedbi nisu imali zakonit put utjecati na sadržaj donesene Uredbe (ex post), osim u ustavnosudskom postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti (ex post), što neki i čine.

c) Izvješće sa e-savjetovanja objavljeno je po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga

Izvješće s e-savjetovanja objavljeno je 26.01.2022. skladu s člankom 11. stavkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanje s javnošću, ‘po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga’. Predmeta odredba ne dopušta parcijalno objavljivanje tijekom postupka, a ni ne propisuje vremensku koincidenciju objave izvješća s e-savjetovanja ‘neposredno po’ ili ‘neposredno nakon’ isteka roka za dostavu mišljenja i prijedloga, jer bi takva norma bila neprovediva, iz razloga koje smo naveli u podtočkama a) i b) ove točke.

d) Neispunjenje nepropisanoga roka nije bitna povreda postupka

Predlagatelj osporava postupak donošenja Uredbe tj. upućuje prigovore procesne naravi. U svakom postupku postoji podjela povreda na bitne i nebitne. Bitne su one kojima se utjecalo ili moglo utjecati na ishod postupka (in concreto: sadržaj Uredbe), a nebitne su one povrede kojima se nije utjecalo, niti moglo utjecati na ishod postupka.

Kada bi neispunjenje nepropisanoga roka predstavljalo povredu postupka savjetovanja s javnošću, izvjesno ista ne bi, u postupkovnom smislu, bila klasificirana kao bitna povreda postupka tj. povreda koja je utjecala ili mogla utjecati na donošenje ustavnog i zakonitog propisa. Kako smo već ukazali, nakon isteka roka za iznošenje primjedbi u

postupku e-savjetovanja podnositelji primjedbi nisu imali zakonit put utjecati na sadržaj donesene Uredbe (ex post), osim u ustavnosudskom postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti (ex post), što neki i čine.

Da je neispunjenje nepropisanoga roka bitna povreda postupka – (i) rok bi bio izričito propisan zakonom i (ii) neispunjenje roka bi bilo izričito propisano zakonom kao bitna povreda ili bi zakonodavac propisao obvezu ponavljanja postupka. Ništa od toga nije propisano.

Ako neispunjenje nepropisanoga roka predstavlja povredu, takva povreda nije bitna povreda i nije mogla imati utjecaj na sadržaj Uredbe.

Tim prije zato što prema Općim načelima postupka iz točke V. Kodeksa, tj. prema načelu djelotvornosti:

‘DJELOTVORNOST

Da bi bilo djelotvorno, savjetovanje sa zainteresiranom javnošću pokreće se u vrijeme kada još uvijek postoji mogućnost utjecaja na nacrt zakona, propisa i drugih akata, dakle u ranoj fazi njihove izrade kada su još sve opcije za njihovu doradu i promjenu otvorene. Postupak savjetovanja ujedno treba održati prihvatljivu ravnotežu između potrebe za djelotvornim donošenjem zakona, drugih propisa i akata i potrebe za odgovarajućim doprinosom predstavnika zainteresirane javnosti.’

Iz citirane odrednice načela djelotvornosti razvidno je da je i tvorac Kodeksa bio svjestan okolnosti da samo u ranijoj fazi izrade propisa ‘još uvijek postoji mogućnost utjecaja na nacrt (...)’.

Iz navedenih razloga smatramo da neispunjenje nepropisanoga roka za objavu izvješća s e-savjetovanja ne predstavlja bitnu povredu postupka te da ono nije moglo utjecati na donošenje i sadržaj Uredbe.

Očitovanje na prigovor 3 – Savjetovanje s dionicima je provedeno javno, transparentno i demokratski.

Vrijedno je ponoviti: ‘Savjetovanje s dionicima je provedeno u seriji od dvadeset (20) sastanaka u razdoblju od 22.09. do 7.10.2021., koje korespondiraju s dvadeset (20) županija, s tim što su sudionici iz Zagrebačke županije i Grada Zagreba, bili na istom sastanku. Na sastancima je dio sudionika nazočio neposredno, u prostorijama Hrvatskih voda u Zagrebu, a dio sudionika se uključio putem audio-video veze, pri čemu se svaki sastanak snimao. Na svakom sastanku svi sudionici su imali pravo dati svoje primjedbe, obrazložiti ih, saslušati odgovor na primjedbe i ponovno otvoriti raspravu s daljnjom argumentacijom sve do okončanja sastanka, a i nakon toga, pisanim osvrtom na svoje primjedbe sa sastanka.’

Zabilježeno je i da je gradonačelnik Grada Ivanca napustio sastanak savjetovanja s dionicima s područja Varaždinske županije, od dana 24. rujna 2021., kada je postao svjestan da se Grad Lepoglava protivio uspostavi uslužnog područja 3 i da smatra osnovanim biti uključen u uslužno područje 2 s društvom Varkom d.d. kao društvom preuzimateljem.

Iako često ponavlja tvrdnju da je postupak e-savjetovanja i savjetovanja s dionicima proveden samo radi ‘zadovoljavanja forme’, a ne suštine savjetovanja sa zainteresiranom javnošću i dionicima, predlagatelj ne navodi što bi, po njegovoj ocjeni, ‘zadovoljilo suštinu’. Ako smatra da bi suština bila zadovoljena time da se prihvate sve njegove primjedbe, a na račun drugih sudionika (a izvjesno misli tako, jer da ne misli, ne bi ni isticao primjedbu pod brojem 7 o pravu Grada Lepoglave da o tome ima svoj stav) onda je njegovo inzistiranje na navodnom demokratskom, transparentnom i javnom savjetovanju u otvorenom dijalogu, samo deklaratorne naravi.

Drugo, prečesto korištenje sentence da su se postupci savjetovanja ‘provodili radi zadovoljenja forme’ sugeriraju da predlagatelj zapravo tvrdi da je forma u postupku bila zadovoljena. Ako je forma donošenja osporene Uredbe bila zadovoljena, onda je zadovoljena i njezina suština. Takvo stajalište predlagatelja upućuje na jedini zaključak da njegovi prigovori o nepoštivanju načela Kodeksa, načela Zakona o pravu na pristup informacijama i članka 6. stavka 7. Zakona o vodnim uslugama, nisu vjerodostojni.«

10.1. Mjerodavni dijelovi očitovanja Ministarstva od 26. svibnja 2022. o formalnoj suglasnosti Uredbe sa ZoVU-om:66/19 glase (pri citiranju sadržaja izostavljen je poseban način označavanja teksta):

»II. OČITOVANJE O JAVNOSTI, TRANSPARENTNOSTI I DEMOKRATIČNOSTI DONOŠENJA UUP

2.1. O tvrdnji predlagatelja da je UUP donesena na način koji nije javan, transparentan i demokratski

Javnom i transparentnom definiranju prijedloga uslužnih područja na području Istarske županije stručni nositelj (ovo ministarstvo) je posvetio osobitu pažnju kroz brojna službena (zakonom propisana) i neslužbena savjetovanja počevši od 2019. godine uvažavajući sve opravdane prijedloge Istarske županije te pojedinih gradova i općina u Istarskoj županiji. Samo najvažnija savjetovanja i prijedloge navodimo u nastavku.

Prvobitni prijedlog radnih tijela stručnog nositelja koja su pripremala prijedlog UUP je bio uspostava dva uslužna područja u Istarskoj županiji.

Međutim, intervencijom tadašnjih osnivača tri isporučitelja vodne usluge javne vodoopskrbe i 11 istarskih isporučitelja vodne usluge javne odvodnje predloženo je jedno uslužno područje s obzirom da za to ima više argumenata:

- takav prijedlog je optimalan u pogledu priuštivosti cijene vode i ekonomije razmjera

- na tako uspostavljenom uslužnom području nitko nije većinski udjelac te stoga ne bi bilo majorizacije velikih nad malima pri donošenju odluka (instituti dvostruke većine iz članka 24. Zakona o vodnim uslugama uspješno bi spriječio majorizaciju velikih i opstrukciju malih udjelcara)

- pri uspostavi dva UP moralo bi doći do diobe tvrtke VSI Vodovod Butoniga budući da ista isporučuje vodu i jednom i drugom uslužnom području

Naime, 23. rujna 2019. godine u Rovinju održan je sastanak gradonačelnika istarskih gradova sa zamjenikom župana Istarske županije (koji je obnašao dužnost župana) na kojem su raspravljali o prijedlogu uslužnih područja te su jednoglasno usvojili ZAKLJUČAK da će Istarska županija biti jedno uslužno područje, a kao glavni ciljevi koji se žele postići ovakvim spajanjem je upravo bolje povlačenje sredstava iz EU fondova, smanjenje gubitaka zahvaćanja vode, racionalizacija poslovanja postojećih isporučitelja i ujednačavanje cijena vodnih usluga.

(...)

Za primijetiti je da je gradonačelnik Grada Labina Valter Glavičić 2019. zdušno podržavao jedinstveno uslužno područje u Istarskoj županiji kao i razloge za to koje u ovoj tužbi opovrgava (bolje povlačenje sredstava iz EU fondova, smanjenje gubitaka zahvaćanja vode, racionalizacija poslovanja postojećih isporučitelja i ujednačavanje cijena vodnih usluga).

Odmah sutradan 24.9.2019. jedinstvenom uslužnom području u Istarskoj županiji usprotivio se gradonačelnik Grada Umaga, Vili Bassanese koji je od samog početka javne rasprave o prijedlogu UUP podržavao dva uslužna područja u Istarskoj županiji. Svoje protivljenje je obrazložio činjenicom da je Vodovod Buzet d.o.o., u kojem je Grad Umag suosnivač, solventna i samoodrživa tvrtka, druga po razvijenosti u državi te da bi uspostavom jednog UP u Istarskoj županiji došlo do centralizacije političke i ekonomske moći. Predložio je uspostavu dva UP u Istarskoj županiji.

S obzirom da je podršku uspostavi jedinstvenog UP u Istarskoj županiji dala većina gradova i općina te županije, stručni nositelj (ovo ministarstvo) je odlučilo u postupak e-savjetovanja ići s prijedlogom jednog UP u Istarskoj županiji.

Na samom kraju e-savjetovanja, koje je trajalo od 10.9.-11.10. 2021., vezano uz UP 25 koje je činilo cijelu Istarsku županiju, zaprimljene su primjedbe Grada Labina, općina Kršan, Pićan, Raša i Sveta Nedjelja sukus kojih je da žele uspostavu 3. samostalnog uslužnog područja na postojećem distribucijskom području Vodovoda Labin d.o.o. s društvom preuzimateljem Vodovod Labin d.o.o. iako u tom slučaju preuzimanja/pripajanja nema.

22. rujna 2021. gradonačelnici gradova Pula, Umag, Pazin, Buzet i Vodnjan donijeli su Zaključak da je na području Istarske županije, a sukladno članku 7. stavku 6. potrebno osnovati dva uslužna područja sa društvima preuzimateljima Istarski vodovod d.o.o., Buzet i Vodovod Pula d.o.o. te isti dostavili ovom Ministarstvu kao stručnom nositelju izrade prijedloga UUP.

Paralelno s obveznim e-savjetovanjem pristupilo se savjetovanju o prijedlogu UUP s jedinicama lokalne samouprave, županijama i javnim isporučiteljima sukladno članku 7. st. 6. ZVU. U okviru toga dodatnog zakonom propisanog savjetovanja, koje je trajalo od 22.9. – 7.10. 2021., održan je 23.9.2021. posebni sastanak s predstavnicima Istarske županije te svih JLS i javnih isporučitelja u toj županiji. Sastanku se moglo pristupiti fizički i on-line tako da su svi zainteresirani mogli sudjelovati. Osobno je fizički pristupio i gradonačelnik Grada Labina Valter Glavičić zajedno sa direktorom Vodovoda Labin d.o.o. Alenom Golja. Tada je navedeni gradonačelnik izjavio u zapisnik da je suglasan s jedinstvenim uslužnim područjem u Istarskoj županiji uz informaciju da taj stav podržavaju i gradovi Novigrad, Poreč, Rovinj i Buje. Gradovi Umag, Pula, Pazin Buzet i Vodnjan zastupali su stav o potrebi uspostave dva UP u Istarskoj županiji sukladno navedenom Zaključku od 22. rujna 2021. Na tom sastanku nitko nije spominjao tri UP u Istarskoj županiji.

S obzirom da je tijekom dvije godine usuglašavanja došlo do značajne promjene u stavovima koji su temeljeni isključivo na političkim, a ne na stručnim razlozima, stručni nositelj (ovo ministarstvo) je organiziralo i još jedan posebni sastanak koji je održan 17.11.2021. neposredno prije zaključivanja konačnog prijedloga UUP, na kojem je on-line sudjelovao i gradonačelnik Grada Labina Valter Glavičić i izložio svoj stav o potrebi uspostave 3 uslužna područja od kojih treće UP bi ustvari bilo sadašnje distribucijsko područje Vodovoda Labin d.o.o.. Znači dvije godine je Grad Labin imao jedan stav i onda taj stav promijenio u sljedećih mjesec dana unatoč tome što je stav Istarske županije ostao isti.

S obzirom da u Istarskoj županiji postoje samo tri javna isporučitelja koji se bave javnom vodoopskrbom i to: Vodovod, d.o.o. Pula, Istarski vodovod d.o.o., Buzet i Vodovod Labin d.o.o., uspostava tri uslužna područja ne predstavlja stvarnu reformu. I tada i u svojoj ustavnoj tužbi Vodovod d.o.o. Labin i posebice Grad Labin zastupa posve drugi stav i razlog koji je bio ključan za uspostavu jednog UP u Istarskoj županiji (bolja apsorpcija EU sredstava) sada proglašavaju nedostatkom reforme. Razvidno je da se promjena stava zasniiva isključivo na političkim razlozima jer je nakon lokalnih izbora došlo do 'preslagivanja političke moći' u županiji pa je sada oportuno ne podržavati stav županije nego novoizabranih gradonačelnika nakon održanih lokalnih izbora (Grad Pula, Grad Pazin).

Zaključno, s obzirom da je stručni nositelj zaključio da se stavovi jedinica lokalne samouprave neprestano mijenjaju, ovisno o političkoj situaciji, a imajući u vidu da se kriteriji propisani ZVU-om mogu ispuniti i uspostavom dva UP u Istarskoj županiji, konačnim prijedlogom UUP u toj županiji uspostavio je dva UP s tim da je distribucijsko područje Vodovoda Labin d.o.o. pripojeno distribucijskom području Vodovoda d.o.o., Pula, a Vodovod d.o.o. Pula je određen kao društvo preuzimatelj. Takav prijedlog je podržala i Vlada RH i donijela Uredbu s tako formiranim uslužnim područjima u Istarskoj županiji.

Slijedom navedenog, upravo je javnost, transparentnost i demokracija javnog savjetovanja o nacrtu Uredbe pokazala da su se stavovi političkih predstavnika osnivača javnih isporučitelja vodnih usluga kontinuirano mijenjali, a da je jedna te ista argumentacija služila za opravdanje jednoga, pa drugoga, pa trećega stava... U dvije godine od prvog prijedloga održani su nebrojeni sastanci s dionicima u Istarskoj županiji, a u gornjem očitovanju smo nabrojili samo one sastanke i savjetovanja koji su propisani pozitivnim propisima. Međutim, kad je izrađivač nacrtu Uredbe bilo bjelodano da javna rasprava ne uvažava niti jedan stručni niti zakonski kriterij nego da se prijedlozi osnivača javnih isporučitelja vodnih usluga neprestano mijenjaju ovisno o političkoj situaciji, podnio je konačni prijedlog Uredbe koji je utemeljen na zakonskim kriterijima.

10.2. Mjerodavni dijelovi očitovanja Ministarstva od 7. srpnja 2022. o formalnoj suglasnosti Uredbe sa ZoVU-om:66/19 glase (pri citiranju sadržaja izostavljen je poseban način označavanja teksta):

»Punih jedanaest (11) godina, od objave Strategije upravljanja vodama u Narodnim novinama do objave Zakona o vodnim uslugama, bio je poznat osnovni kriterij uspostave uslužnog područja od 2 milijuna m³ godišnje. Prema tome ne može se govoriti da je za propisivanje toga kriterija bilo potrebno još jednom organizirati savjetovanje s jedinicama lokalne i regionalne samouprave. Naime, člankom 7. stav-

kom 6. ZVU savjetovanje s jedinicama lokalne i područne samouprave mora se održati o prijedlogu Uredbe o uslužnim područjima što znači o broju, obuhvatu i granicama uslužnih područja te o predloženim društvima preuzimateljima koji se tim aktom eksplicitno propisuju za svako uspostavljeno uslužno područje. Savjetovanje sukladno članku 7. st. 6. je provedeno u seriji od 20 sastanaka u razdoblju od 22. rujna do 7. listopada 2021. Savjetovanje je bilo organizirano prema županijskom principu odnosno zajedno su pozivani predstavnici svih jedinica lokalne i regionalne samouprave te predstavnici javnih isporučitelja koji pripadaju uslužnim područjima jedne županije. Dana 7. listopada 2021. provedeno je javno savjetovanje za Dubrovačko-neretvansku županiju na čijem području se trebalo uspostaviti UP 38 kako je to bilo predloženo Prijedlogom Uredbe o uslužnim područjima. Prema zapisniku koji je vođen, savjetovanju su prisustvovali Dalibor Milan gradonačelnik Grada Metkovića i Filip Dominiković direktor javnog isporučitelja vodnih usluga Metković d.o.o. Tada je gradonačelnik Dalibor Milan izrazio nezadovoljstvo vezano uz činjenicu da je za UP 38 kao društvo preuzimatelj predloženo društvo Izvor Ploče d.o.o., a ne društvo Metković d.o.o. kojem je Grad Metković osnivač. Kriteriji iz članka 7. st. 2. ZVU nisu bili osporeni, niti spomenuti na javnom savjetovanju.

Predstavnici Ministarstva su tada obrazložili da oba propisana zakonska kriterija iz članka 88. st. 2. (količina isporučene vode i ukupni prihod u tri godine koje prethode godini stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima) ZVU ispunjava Izvor Ploče d.o.o. te je s obzirom na to predloženo da isti bude društvo preuzimatelj na UP 38. Međutim, nakon suočavanja s tim nepobitnim činjenicama upućeni su novi pisani prigovori koji se sada iznose i u ovom prijedlogu, a odnose se na to da ustvari kriteriji za odabir društva preuzimatelja kako su propisani člankom 88. st. 2. ZVU nisu bili dobro određeni te da su se isti morali odrediti za svako uslužno područje posebno uvažavajući specifičnosti toga područja.

(...)

Isto tako, ako kriteriji nisu određeni u skladu s ustavnim zahtjevima, onda oni generalno nisu suglasni s Ustavom, a ne mogu biti neustavni samo za pojedino uslužno područje. Nakon javnog savjetovanja Metković d.o.o. predložio je, u pisanoj formi, da se formira manje uslužno područje bez društva Izvor ploče d.o.o. i Komunalnog d.o.o. Vrgorac prema iznimci iz članka 104. st. 3. ZVU. U postupku e-savjetovanja prijedlog Grada Metkovića i društva Metković d.o.o. bio da se uspostavi posebno UP koje bi bilo jednako sadašnjem distribucijskom području Metković d.o.o. uz dodatak distribucijskog područja Vodovoda Opuzen d.o.o. kao malog vodovoda i društva Zažablje d.o.o. koji je mikro isporučitelj, općine Kula Norinska koja nema svog isporučitelja i općine Slivno kome je sadašnji isporučitelj vodne usluge javne vodoopskrbe NPKLM vodovod d.o.o. iz Korčule. Na takvom uslužnom području Metković d.o.o. bio bi društvo preuzimatelj jer bi mu konkurirao samo Vodovod Opuzen d.o.o. koji je mali isporučitelj vodnih usluga i prema istim kriterijima ne bi mogao biti društvo preuzimatelj. Slijed događaja na savjetovanju iz članka 7. stavka 6. ZVU i potom na e-savjetovanju, a vezanih uz uslužno područje koje obuhvaća i Grad Metković, upućuju samo na jedan zaključak, a taj je da članak 7. stavak 2. ne sadržava neustavne kriterije već je riječ o kalkulaciji društva Metković d.o.o. što bi, prema njihovom viđenju, bolje odgovaralo Gradu Metkoviću, a ne što bi prema stručnim kriterijima bilo bolje za cjelokupni sektor vodnih usluga u Republici Hrvatskoj koji je, napominjemo, javni sektor.

(...)

S obzirom da društvo Metković d.o.o. u pogledu količine isporuke vode nije ispunio ni kriterij koji predstavlja iznimku od kriterija iz članka 7. stavka 2., a taj je propisan člankom 104. stavak 3. (godišnja isporuka vode u rasponu od 800.000-1.000.000), a pogotovo ne kriterij iz članka 7. st. 2. (isporuka vode od najmanje 1.800.000 m³/godišnje) nije mogao biti kandidat za formiranje vlastitog uslužnog područja ni po jednom od propisanih kriterija. Naime, društvo Metković d.o.o. je u razdoblju od 2018.– 2021. isporučilo godišnju količinu vode koja je ispod svih propisanih minimuma, a iznosi 800.000 m³/godišnje (isporučuje oko 740.000 m³/godišnje). Stoga nije jasno zašto predlagatelj osporava kriterije iz članka 7. st. 2., a ne kriterije iz 104. st. 3. koji su za društvo Metković d.o.o. lakše dohvatljivi nego kriteriji koje osporava. S obzirom da niti društvo Izvor Ploče d.o.o. iz Ploče nije mogao samostalno ispuniti iznimni kriterij isporuke vode od 800.000 m³,

niti ta dva društva zajedno nisu mogli ispuniti kriterij isporuke vode od 1.800.000 m³/godišnje, moralo se ići na formiranje šireg uslužnog područja na način da se uz distribucijska područja ta dva isporučitelja dodaju susjedna vodoopskrbna područja i to Vodovoda Opuzen d.o.o. i Komunalnog d.o.o. iz Vrgorca tako da sada UP 38 zajedno s njima te s mikro isporučiteljem Zažablje d.o.o. ima isporuku vode od 2.057.128 m³/godišnje što je iznad osnovnog kriterija iz članka 7. st. 2. ZVU. Pritom su se ocjenjivali i drugi kriteriji, a posebice priuštivost cijene vode, poslovna samoodrživost i financijska stabilnost, visoka učinkovitost i sposobnost provedbe obveza iz Ugovora o pristupanju kako je to propisano člankom 7. st. 1. ZVU.»

V. MJERODAVNE ODREDBE USTAVA

11. S obzirom na prigovore iz prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu Uredbe s Ustavom, Ustavni sud pošao je od članka 3., 50. i 52. Ustava, koji u mjerodavnom dijelu glase:

»Članak 1.

Republika Hrvatska jedinstvena je i nedjeljiva demokratska i socijalna država.

(...)«

»Članak 3.

(...) očuvanje prirode i čovjekovog okoliša, vladavina prava ... najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.»

»Članak 52.

... vode ... drugi dijelovi prirode ... od osobitog kulturnog, povijesnog, gospodarskog i ekološkog značenja, za koje je zakonom određeno da su od interesa za Republiku Hrvatsku, imaju njezinu osobitu zaštitu.

(...)«

VI. OCJENA USTAVNOG SUDA

12. Polazeći od prigovora predlagatelja, zadaća je Ustavnog suda u ovom postupku ocijeniti je li Uredba u suglasnosti sa ZoVU-om:66/19 i drugim mjerodavnim propisima te s ustavnim zahtjevima koji proizlaze iz određenja Republike Hrvatske kao demokratske države utemeljene na vladavini prava (članci 1. i 3. u vezi s člankom 52. stavkom 1. Ustava).

12.1. ZoVU-om:66/19 je uređen institucionalni okvir obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, a primarni legitimni cilj koji se ZoVU-om:66/19 želi postići je osiguranje priuštivosti cijene vode stanovnicima i poslovnim korisnicima te kvantitativna i kvalitativna dostupnost vode i usluga odvodnje, uz poštivanje načela iz članka 5. ZoVU-a:66/19 (trajno, učinkovito, ekonomično i svrhovito obavljanje djelatnosti vodnih usluga). Člankom 4. stavcima 1. i 2. ZoVU-a:66/19 propisano je da su vodne usluge djelatnosti od općeg interesa i obavljaju se kao javna služba te su od interesa za sve jedinice lokalne samouprave na uslužnom području i za Republiku Hrvatsku.

12.2. Vlada je na temelju članka 7. stavka 6. ZoVU-a:66/19 imala ovlaštenje donijeti Uredbu kojom su uspostavljena uslužna područja, određene njihove granice i društvo preuzimatelj (članak 1. Uredbe). Također, Vlada je na temelju članka 7. stavka 6. ZoVU-a:66/19 Uredbu trebala donijeti nakon provedenog savjetovanja s jedinicama lokalne samouprave, županijama i javnim isporučiteljima vodnih usluga.

12.3. Člankom 7. stavkom 1. ZoVU-a:66/19 propisano je da se uslužno područje uspostavlja radi:

1. osiguranja povrata troškova od vodnih usluga kako je definirano zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva putem socijalno priuštive cijene vode,

2. uspostave javnog isporučitelja vodnih usluga sposobnog za održivi razvoj i održavanje komunalnih vodnih građevina, uključujući i sposobnost provedbe obveza iz Ugovora o pristupanju na način određen ZoVU-om:66/19, te

3. poslovne samoodrživosti, financijske stabilnosti i visokog stupnja učinkovitosti javnih isporučitelja vodnih usluga.

13. Predlagatelji u svojim prijedlozima upiru na to da uspostavom uslužnih područja na način kako je to propisano Uredbom, Vlada nije poštovala primarni legitimni cilj koji se ZoVU-om:66/19 želi postići, a to je osiguranje priuštivosti cijene vode stanovnicima i poslovnim korisnicima te kvantitativna i kvalitativna dostupnost vode i usluga odvodnje.

U tom smislu predlagatelj u predmetu broj: U-II-627/2022 ističe da ne postoje nikakve ni objektivne ni zakonske zapreke da predlagatelj nastavi samostalno poslovati kao javni isporučitelj vodnih usluga, te da bi svaki pokušaj pripajanja bio upitan s aspekta učinkovitosti i produktivnosti poslovanja budućeg javnog isporučitelja vodnih usluga.

Predlagatelj u predmetu broj: U-II-1846/2022 navodi da ispunjava sve uvjete samostalnog isporučitelja vodnih usluga u skladu s člankom 7. stavkom 1. ZoVU-a:66/19 te da je uslužno područje određeno člankom 33. Uredbe suprotno cilju i svrsi članka 7. stavka 1. ZoVU-a:66/19. U tom smislu ističe da je društvo Vodovod i odvodnja Benkovac d.o.o. (koje se prema osporenom članku 33. Uredbe treba pripojiti predlagatelju) prezaduženo, te će ta obveza pratiti društvo preuzimatelja kao univerzalnog slijednika.

Predlagatelj u predmetu broj: U-II-5113/2022 navodi da se uspostavljanjem uslužnog područja na način kako je to propisano osporenim člankom 40. Uredbe »ne udovoljava ustavnim zahtjevu stvaranja (i održavanja) državne dobrobiti i socijalnog blagostanja građana (najprije građana Grada Metkovića) koji će kao krajnji korisnici vodnih usluga plaćati troškove (ne)razvijenosti i gubitaka vodokomunalnih sustava javnih isporučitelja koji se pripajaju.«

14. Osim toga, navode (vidi točke 5. – 9. obrazloženja) da je Uredba formalno nesuglasna s Ustavom i ZoVU-om:66/19 jer u postupku donošenja Uredbe nije objavljeno izvješće o provedenom e-savjetovanju do dana stupanja na snagu Uredbe. Nadalje, prigovaraju da Uredba nije donesena u skladu s člankom 7. stavkom 6. ZoVU-a:66/19 jer savjetovanje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim isporučiteljima vodnih usluga nije provedeno demokratski, javno i transparentno.

14.1. U odnosu na prigovore predlagatelja da u postupku donošenja Uredbe nije objavljeno izvješće o provedenom e-savjetovanju do dana objave Uredbe, iz očitovanja Ministarstva od 15. travnja 2022. (vidi točku 10. obrazloženja) proizlazi da je u postupku donošenja Uredbe provedeno obvezno e-savjetovanje te da je očekivani datum objave izvješća (11. studenoga 2021.) označen u objavi s e-savjetovanja dok još nisu bili poznati brojnost, značaj i obuhvat zaprimljenih primjedbi, kao ni njihova međusobna veza. Smatralo se da je očekivani rok od mjesec dana od zatvaranja e-savjetovanja dovoljan za odgovore na sve primjedbe. Međutim, kako je u postupku e-savjetovanja zaprimljen velik broj primjedbi (njih ukupno 204), od kojih je 38 prihvaćeno, 1 primjedba je primljena na znanje, 44 primjedbe su djelomično prihvaćene, a 121 primjedba nije prihvaćena, bilo je potrebno produljiti vrijeme obrade primjedbi kako bi se izradio konačni prijedlog Uredbe. Ministarstvo je u očitovanju nadalje navelo da se izvješće nije moglo objaviti parcijalno, nego u trenutku kad su sve primjedbe prihvaćene ili odbačene.

14.2. U odnosu na prigovore predlagatelja da Uredba nije u suglasnosti s člankom 7. stavkom 6. ZoVU-a:66/19, kojim je propisano da Vlada donosi Uredbu nakon savjetovanja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim isporučiteljima vodnih usluga, iz očitovanja Ministarstva od 26. svibnja 2022. (vidi točku 10.1. obrazloženja) proizlazi da je paralelno s obveznim e-savjeto-

vanjem provedeno i savjetovanje s jedinicama lokalne samouprave, županijama i javnim isporučiteljima vodnih usluga koje je trajalo od 22. rujna do 7. listopada 2021.

14.3. U odnosu na prigovore predlagatelja da je izvješće o provedenom e-savjetovanju objavljeno nakon stupanja na snagu Uredbe, Ustavni sud utvrđuje da izvješće objavljeno 26. siječnja 2022., nakon stupanja na snagu Uredbe (8. siječnja 2022.). Prema tome, izvješće o provedenom e-savjetovanju nije objavljeno na očekivani datum (11. studenoga 2021.) jer je, kako je navelo Ministarstvo u svom očitovanju, u postupku e-savjetovanja zaprimljen velik broj primjedbi (ukupno njih 204) koje je trebalo obraditi. Dakle, nesporno je da je izvješće o provedenom e-savjetovanju objavljeno nakon stupanja Uredbe na snagu (8. siječnja 2022.).

Razloge zbog kojih je izvješće o provedenom e-savjetovanju objavljeno nakon stupanja Uredbe na snagu Ministarstvo obrazlaže kako slijedi:

»S obzirom na broj pristiglih primjedbi i njihovu kontradiktornost nositelj izrade nacrtu je imao osnovanu bojazan da bi se u postupku usuglašavanja između različitih ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, mogla zatražiti izmjena ili dopuna prijedloga Uredbe i takva prihvatiti, što bi rezultiralo različitim argumentacijom odgovora na primjedbe resornog Ministarstva, kao nositelja izrade nacrtu Uredbe i argumentacije Vlade RH kao donositelja Uredbe. Ova se bojazan pokazala neosnovanom.

Pritom, nositelj izrade nacrtu Uredbe nije smatrao da čini išta nezakonito, jer između isteka roka za iznošenje primjedbi u e-savjetovanju i donošenja propisa koji donosi Vlada Republike Hrvatske, ne postoji zakonit (institucionalni) put utjecaja zainteresirane javnosti na prijedlog propisa, dok takav zakonit put (a putem zastupnika u Hrvatskom saboru) postoji u odnosu na propise koje donosi Hrvatski sabor.«

Iz navedenog proizlazi da je Ministarstvo, kao nositelj izrade nacrtu Uredbe, zbog velikog broja pristiglih primjedbi, smatralo da bi u postupku usuglašavanja između različitih ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave zbog različite argumentacije bilo otežano obrazlaganje primjedbi, kao i da bi se mogle zatražiti izmjene i dopune Uredbe. Stoga je izvješće o provedenom e-savjetovanju objavljeno tek nakon stupanja Uredbe na snagu.

14.4. Sve naprijed navedeno navodi na zaključak da je Vlada svjesno i namjerno »čekala« protek roka za objavu izvješća o provedenom e-savjetovanju što se nikako ne može smatrati dobrom praksom i postupanjem u skladu i sa svrhom zbog kojih je obvezno savjetovanje propisano člankom 11. stavkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama.

U tom smislu Ustavni sud primjećuje da je Ministarstvo u pravu kada u svom očitovanju navodi da mjerodavni članak 11. stavak 4. Zakona o pravu na pristup informacijama i Kodeks ne propisuju da se izvješće o provedenom e-savjetovanju mora objaviti prije stupanja propisa na snagu, i da izvješće o provedenom e-savjetovanju ima obvezujući učinak za donositelja akta, kao i da osobama koje su u postupku e-savjetovanja iznijele primjedbe nije osigurano pravno sredstvo ako njihove primjedbe nisu prihvaćene.

Međutim, polazeći od toga da je svrha e-savjetovanja da se zainteresirani subjekti i javnost upoznaju sa sadržajem propisa, da daju primjedbe i budu upoznati s rezultatima rasprave po naravi stvari prije stupanja propisa na snagu, Ustavni sud ocjenjuje nespojivim s vladavinom prava i standardima dobre uprave da se izvješća o provedenom e-savjetovanju objave nakon stupanja propisa na snagu. Objava izvješća o provedenom e-savjetovanju nakon stupanja propisa na snagu protivna je svrsi zbog koje se provodi e-savjetovanje.

14.5. Ustavni sud stoga ocjenjuje da Vlada u postupku donošenja Uredbe nije postupila u skladu sa standardima koje nameće Ustav, Kodeks i članak 11. stavak 4. Zakona o pravu na pristup informacijama.

15. Ustavni sud ponavlja da se donošenjem Uredbe trebao postići primarni legitimni cilj određen ZoVU-om:66/19, a uslužna područja trebala su biti uspostavljena na način da se osigura povrat troškova od vodnih usluga, da se uspostavi javni isporučitelj vodnih usluga sposoban za održivi razvoj i održavanje komunalnih vodnih građevina, uključujući i sposobnost provedbe obveza iz Ugovora o pristupanju na način određen ZoVU-om:66/19, te da se održi poslovna samoodrživost, financijska stabilnost i visoki stupanj učinkovitosti javnih isporučitelja vodnih usluga (članak 7. stavak 1. ZoVU-a:66/19).

15.1. Ustavni sud utvrđuje da je Vlada uz sam postupak e-savjetovanja, i neovisno o njemu, bila dužna u postupku donošenja Uredbe priložiti obrazloženje iz kojeg bi bilo vidljivo zašto su uslužna područja formirana na način propisan Uredbom i da su na svakom od tih uslužnih područja (njih 41 propisanih člancima 3. – 43. Uredbe) ispunjeni kriteriji propisani člankom 7. stavkom 1. ZoVU-a:66/19.

Međutim, Vlada u Uredbi nije navela nikakve razloge i nije obrazložila jesu li uspostavom uslužnih područja formiranih na način propisan Uredbom ispunjeni kriteriji propisani člankom 7. stavkom 1. ZoVU-a:66/19, kao i hoće li se Uredbom postići primarni legitimni cilj određen ZoVU-om:66/19.

15.2. U tom smislu Ustavni sud upućuje, samo primjerice, na prigovore predlagatelja u predmetu broj: U-II-1846/2022 kojima se navodi da je uslužno područje određeno člankom 33. Uredbe suprotno cilju i svrsi članka 7. stavka 1. ZoVU-a:66/19 jer je društvo Vodovod i odvodnja Benkovac d.o.o. (koje se prema osporenom članku 33. Uredbe treba pripojiti predlagatelju) prezaduženo, te će ta obveza pratiti društvo preuzimatelja kao univerzalnog sljednika.

U odsutnosti bilo kakvog obrazloženja ostaje nejasno što se događa s dugovima prezaduženog društva, odnosno tko za te dugove odgovara, kao i što se događa ako takvo društvo »povuče« drugo uspješno društvo kojemu se pripaja.

Nadalje, u odnosu na prigovore predlagatelja u predmetu broj: U-II-5113/2022, nema bilo kakvog obrazloženja zašto je člankom 40. Uredbe kao društvo preuzimatelj određeno društvo IZVOR PLOČE d.o.o., a ne predlagatelj, to jest nisu navedeni podaci iz kojih bi bilo razvidno da to društvo ispunjava, a predlagatelj ne ispunjava kriterije iz članka 7. stavka 1. ZoVU-a:66/19.

16. Iz svega navedenog proizlazi da primarni legitimni cilj koji se ZoVU-om:66/19 želi postići, a to je osiguranje priuštivosti cijene vode stanovnicima i poslovnim korisnicima te kvantitativna i kvalitativna dostupnost vode i usluga odvodnje, uz poštivanje načela iz članka 5. ZoVU-a:66/19 (trajno, učinkovito, ekonomično i svrhovito obavljanje djelatnosti vodnih usluga) uopće ne proizlazi iz sadržaja Uredbe.

17. Slijedom navedenog, Ustavni sud je, na temelju članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona, donio odluku kao u izreci pod točkom I.

18. Budući da bi učinci ukidanja Uredbe s danom objave ove odluke u »Narodnim novinama« doveli do ustavnopravno neprihvatljive pravne praznine, Ustavni sud je na temelju ovlaštenja iz članka 55. stavka 2. Ustavnog zakona odgodio prestanak važenja Uredbe do isteka roka određenog u točki II. izreke odluke.

19. Protekom roka iz stavka II. izreke ove odluke prestaje važiti rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-627/2022 i dr. od 29. ožujka 2022. jer su prestale postojati pretpostavke za njegovo važenje (točka III. izreke odluke).

20. Objava odluke (točka IV. izreke) temelji se na članku 29. Ustavnog zakona.

Broj: U-II-627/2022
U-II-1034/2022
U-II-1846/2022
U-II-2540/2022
U-II-5113/2022
Zagreb, 7. veljače 2023.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik

dr. sc. Miroslav Šeparović, v. r.

Na temelju članka 27. stavaka 4. i 5. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst) prilažemo sljedeće

**PODUPIRUĆE IZDVOJENO MIŠLJENJE
U ODNOSU NA ODLUKU USTAVNOG SUDA
REPUBLIKE HRVATSKE U PREDMETU
BROJ: U-II-627/2022 I DR. OD 7. VELJAČE 2023.**

Podržavamo izreku Odluke i njen zaključak o potrebi ukidanja Uredbe o uslužnim područjima. No zaključak temeljimo na bitno drugačijim ustavnopravnim razlozima od većine.

Uredbom se uspostavljaju vodna područja kao geografske cjeeline na kojima se postojeći javni isporučitelji vodnih usluga, kojima kao vlasnici upravljaju jedinice lokalne samouprave koje se nalaze na tom području, pripajaju novoosnovanim društvima kapitala ustrojenim da bi pružali zajedničku uslugu isporuke vode na konkretnom vodnom području.

Ovakva mjera obaveznog pripajanja postojećih isporučitelja vodnih usluga predstavlja ograničenje Ustavom zajamčenog prava građana na lokalnu samoupravu iz stavka 1. članka 128.a Ustava. Postojeći isporučitelji rezultat su ulaganja materijalnih sredstava koje su jedinica lokalne samouprave ostvarile poreznim i inim davanjima građana koji u njima žive. Razvoj postojećih isporučitelja bio je rezultat upravljanja od strane nadležnih tijela vlasti jedinica lokalne samouprave koje su za to ostvarivale demokratski mandat stečen slobodnim i tajnim izborima na temelju neposrednog, jednakog i općega biračkog prava sukladno stavku 2. članka 128.a Ustava. Pripajanjem postojećih isporučitelja vodnih usluga isti se izuzimaju iz izravne demokratske kontrole građana koji su ih uspostavili i razvijali te ih se stavlja pod upravljačku kontrolu uprave novoosnovanih društava (kapitala) koja nema nužno podršku svih jedinica lokalne samouprave kojima su na ovaj način oduzeta upravljačka prava.

Posljedično, sporna mjera pripajanja postojećih isporučitelja novoustrojenim trgovačkim društvima na vodnim područjima skrojenim ovom Uredbom predstavlja ograničenje ustavnog jamstva na demokratski legitimiranu lokalnu samoupravu iz članka 128. Ustava. Kao takvo ono može proći test ustavnosti jedino ako ga je moguće opravdati legitimnim ciljem u interesu svih građana i građanki Republike Hrvatske odnosno ako je moguće jasnim i uvjerljivim razlozima dokazati da je sporno ograničenje ustavnog jamstva prikladno odnosno nužno za ostvarenje tog cilja.

Iz obrazloženja kojim većina podupire izreku ove Odluke proizlazi da je ukidanje Uredbe posljedica formalnih nedostataka u postupku donošenja iste. Smatramo kako formalni nedostaci na koje upire obrazloženje sami nisu dostatni za zaključak o potrebi ukida-

nja Uredbe. Uredbu je bilo nužno ukinuti jer nije precizno odredila kriterije na osnovu kojih je ustrojavala vodna područja odnosno ne sadrži nikakve mehanizme kojima bi svela na neophodno one negativne posljedice koje iz pripajanja postojećih pružatelja vodnih usluga neminovno proizlaze za ustavno jamstvo demokratski legitimirane lokalne samouprave iz članka 128. Ustava.

Izostanak jasnih, stvarnih i uvjerljivih razloga temeljem kojih je moguće donijeti zaključak je li Vlada krojila vodna područja u svrhu realizacije legitimnih ciljeva propisanih člankom 5. ZoVU-a onemogućava Ustavni sud da provede ikakvu smisleni ocjenu prikladnosti sporne mjere da ostvari ciljeve kojima je središnja državna izvršna vlast formalno pravdala potrebu za pripajanjem postojećih pružatelja vodnih usluga novoosnovanim vodnim društvima kapitala. Ti kriteriji moraju biti vrlo precizno određeni samom Uredbom i Vlada ih mora moći potkrijepiti stvarnim empirijskim podacima koji pokazuju stvarno stanje stvari oko dostupnosti i kvalitete vodnih usluga na određenom području. Nepravovremena objava Izvješća o provedenom e-savjetovanju tu nije od odlučujućeg značenja. Vlada je tijekom ovog postupka imala mogućnost jasno odrediti kriterije definiranja vodnih područja te ih potkrijepiti uvjerljivim i provjerljivim empirijskim podacima. Smatramo da ono što je predočeno tijekom ovog postupka ne zadovoljava ovaj uvjet. Uredbu je stoga nužno ukinuti ne zbog formalnih nedostataka već zbog izostanka bitnih stavki njenog sadržaja. Čini nam se da se Vlada oslonila na pristup koji joj je Ustavni sud mnogo puta prije ovog predmeta redovno dopuštao. Opravdanje sporne mjere kojom se ograničava neko ustavno jamstvo odnosno temeljno pravo Vlada je svela na deklaraciju legitimnog cilja kojeg se navodno (pokušava) ostvariti konkretnim ograničenjem. Uvjet prikladnosti mjere da ostvari deklarirani cilj odnosno uvjet njene neophodnosti Vlada je zanemari-la. Ustavni sud je kroz svoju recentnu praksu prihvatio ovaj pristup kroz niz predmeta. U ovom konkretnom predmetu većina je odlučila izbjeći suočavanje s ovim pristupom pozivajući se na formalne nedostatke postupka donošenja. Takvu praksu ne smatramo korektnom niti prema podnositeljima zahtjeva ocjene ustavnosti, niti prema samoj Vladi.

Smatramo da je sporno ograničenje ustavnog jamstva demokratski legitimirane lokalne samouprave iz članka 128. moguće pravdati nizom ciljeva kojima se štiti zajednički interes svih građana i građanki Republike Hrvatske, a koji su precizirani prvenstveno odredbama članka 5., a dijelom i članka 46. ZoVU-a.

To se prije svega odnosi na zaštitu njihovog zdravlja odnosno okoliša koji su i sami ustavno određeni kao temeljna prava zajamčena člankom 69. Ustava. Štoviše, članak 69. Ustava stavlja pred zakonodavca, a time i pred Vladu, pozitivnu obvezu zaštite ovih temeljnih prava i vrednota. U konkretnom predmetu blagonaklono gledamo na ciljeve osiguranja zdravstveno ispravne kvalitete vode svim stanovnicima Republike Hrvatske bez obzira na mjesto stanovanja. Jednako tako smatramo legitimnim cilj dostupnosti vode zadovoljavajuće zdravstvene kvalitete po socijalno primjerenoj cijeni. Radi se o nesporno ustavno legitimnim ciljevima. Stoga ne gledamo blagonaklono prema tvrdnjama nekih jedinica lokalne samouprave da su prirodna vodna bogatstva koja se nalaze na području tih jedinica na neki način »prirodno« pod njihovom kontrolom. Sukladno članku 52. Ustava prirodna bogatstva pripadaju isključivo svim građanima i građankama Republike Hrvatske bez obzira na njihovu adresu stanovanja. S druge strane, ciljevi kao što su sposobnost korištenja sredstava iz EU fondova nemaju jednaku snagu i sami po sebi ne mogu opravdati ograničenje ustavnog jamstva demokratski legitimirane lokalne samouprave građana.

U konkretnom predmetu pred nas nisu izneseni razlozi iz kojih proizlazi da je osnivanje vodnih područja u granicama koje su određene Uredbom učinkovito služilo navedenim legitimnim ciljevima. Štoviše, uočili smo ozbiljne nedosljednosti koje ukazuju na suprotno.

Prije svega, u samoj Uredbi se navodi kako se ustrojavanjem spornih vodnih područja promiče cilj samoodržanja pružatelja vodnih usluga. Samoodržanje pružatelja usluga per se ne može biti legitimni cilj. Oni pružatelji vodnih usluga koji nisu sposobni osigurati zadovoljavajuću razinu zdravstvene kvalitete isporučene vode svim stanovnicima određenog područja uz uvjete koji tu uslugu čine socijalno pristupačnom svima ne moraju biti održani. Očuvanje takvih pružatelja usluga je nesvrhovito, a njihovo gašenje opravdano bez obzira na mogući gubitak radnih mjesta. Iz istog slijedi da pripajanje postojećih pružatelja vodnih usluga novoosnovanim trgovačkim društvima na vodnim područjima koja su skrojena Uredbom može zadovoljiti test ustavnosti jedino ako postoje jasni, stvarni i uvjerljivi razlozi koji ukazuju da će se njihovim osnivanjem osigurati ciljevi iz članka 5. ZOVU-a, a prije svih ostalih 1) veća zdravstvena kvaliteta izručene vode; 2) veća pristupačnost takve vode većem broju ljudi i 3) veća socijalna pristupačnost usluzi (socijalno osjetljiva naknada).

Kroz postupak ocjene ustavnosti osporavane Uredbe nisu nam predloženi jasni, stvarni i uvjerljivi razlozi temeljem kojeg bi mogli ocjenjivati u kojoj mjeri je zadovoljen bilo koji od tri navedena cilja.

Istovremeno, iz razloga koje navode predlagatelji proizlazi da je značajan dio postojećih pružatelja vodnih usluga dokazano samoodrživ te da je građanima u tim jedinicama lokalne samouprave sposoban pružiti kvalitetnu uslugu opskrbe vode po njima prihvatljivoj cijeni. U takvim slučajevima ostaje nejasno zbog čega je neophodno njihove pripajanje novoosnovanim društvima kojim će stanovnici tih jedinica lokalne samouprave izgubiti mogućnost demokratske kontrole nad odlukama kojima se određuje i kvaliteta usluge i njena cijena. Jasna nam je logika okrupnjavanja postojećih pružatelja vodnih usluga pripajanjem onih pružatelja koji nisu održivi odnosno koji svojim građanima nisu sposobni pružiti podjednaku kvalitetu usluge za podjednaku pristupačnu cijenu usluge koja će im biti omogućena okrupnjavanjem. No to nije slučaj za one pružatelje usluge koji su dokazano funkcionalni i učinkoviti. Uredbom nije definiran mehanizam kojim je moguće razlučiti funkcionalne od nefunkcionalnih pružatelja niti su nam u tom smislu predloženi ikakvi objektivni pokazatelji koji opravdavaju okrupnjavanje kako je ono određeno osporenom Uredbom.

Nadalje, svjesni smo i primjera dogovornog okrupnjavanja vodnih poduzeća autonomnim odlukama više (susjednih) jedinica lokalne samouprave, a u okviru kojeg su također dogovoreni jasni mehanizmi donošenja upravljačkih odluka (primjerice, dvotrećinska većina ili mogućnost veta) kojima je sačuvana mogućnost demokratskog nadzora građana nad politikom upravljanja dostupnosti, kvalitete i cijene vodnih usluga koju im tako okrupnjena poduzeća isporučuju. Osporenom Uredbom nije predviđeno ništa slično. Uredba ne sadrži niti jedno jamstvo očuvanja nekog minimuma demokratskog utjecaja stanovnika onih jedinica lokalne samouprave koje su prisiljene pripojiti svoje postojeće pružatelje usluga na upravljanje novoosnovanim trgovačkim poduzećima koja su ustrojena mimo precizno određenih objektivnih kriterija odnosno bez jasnih dokaza njihove sposobnosti da pridonesu ostvarenju ciljeva kojima bi navodno trebala služiti. Posljedično, nije nam predložen niti jedan razlog koji bi nas uvjerio da je ustrojavanje ovakvih vodnih područja u svrhu osnivanja novih trgovačkih društva nužno. Drugim riječima, nismo uvjereni da ne postoji niti jedan drugi model upravljanja novoosnovanim trgovačkim društvima koji bi u manjoj mjeri podrivao sposobnost redovne demokratske kontrole

građana nad upravljanjem takvim pružateljima vodnih usluga koje će neminovno biti vezano uz politički odnos snaga između političkih suparnika na određenom vodnom području.

Štoviše, Uredba ne definira niti one mehanizme koji bi onemogućili pogoršanje odnosa kvalitete i cijene usluge za stanovnike onih jedinica lokalne samouprave koje gube mogućnost upravljanja nad svojim pružateljima vodnih usluga zbog njihova pripajanja novoosnovanim trgovačkim društvima. Posljedično, uz to što predstavlja ozbiljno ograničenje demokratske kontrole građana nad upravljanjem svojom vodnom infrastrukturom i kvalitetom usluge ovakvo arbitrarno pripajanje postojećih pružatelja vodnih usluga nekim novoosnovanim trgovačkim društvima ujedno ugrožava i njihova temeljna prava iz članka 69. Ustava.

Zaključno, u nedostatku jasnih, stvarnih i uvjerljivih razloga koji ukazuju da će se osnivanjem novih pružatelja usluga na određenom vodnom području osigurati 1) veća zdravstvena kvaliteta izručene vode; 2) veća pristupačnost takve vode većem broju ljudi i 3) veća socijalna pristupačnost usluzi (socijalno osjetljiva naknada) suočeni smo neprihvatljivom mogućnošću neke vrste vodnog »gerrymanderinga« u kojem će se vodna područja arbitrarno ili samovoljno krojiti i prekrajati na osnovi političke podobnosti i oportuniteta, a ne pozitivne obveze zaštite javnog zdravlja i okoliša iz članka 69. Ustava. Takav oblik političke samovolje predstavljao bi ne samo povredu temeljnih prava iz članka 69. Ustava već bi urušavajući ustavno jamstvo demokratski utemeljenog prava na lokalnu samoupravu iz članka 128. ujedno predstavljao i povredu načela ograničene državne vlasti zajamčenog člankom 4. Ustava.

Zagreb, 13. veljače 2023.

Sutkinja
Lovečka Kušan, v. r.

Sudac
dr. sc. Goran Selanec, v. r.

Na temelju članka 27. stavaka 4. i 5. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst) iznosim

IZDVOJENO MIŠLJENJE U ODNOSU NA ODLUKU USTAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE U PREDMETU BROJ: U-II-627/2022 I DR. OD 7. VELJAČE 2023.

Na sjednici Suda glasovao sam suprotno većini jer se nisam mogao suglasiti s bitnim aspektima većinskog stajališta iz niže navedenih razloga.

Osporenom Uredbom koja je Odlukom ukinuta regulirana je uspostava 41 uslužnog područja za pružanje vodnih usluga, određene su njihove granice i 41 društvo preuzimatelj. U ovome ustavno-sudskom postupku ocjene suglasnosti Uredbe s Ustavom i zakonom osporeno je pet uslužnih područja uz bitno istovrsnu temeljnu tezu da postojeći isporučitelji vodnih usluga s tih područja ispunjavaju uvjete za vlastito samostalno uslužno područje pa da zato trebaju biti izuzeti iz obveze pripajanja isporučitelja vodnih usluga.

I. Prvenstveno se ne slažem s pravnim pristupom Odluke u pogledu formalnosti u vezi s objavom izvješća s e-savjetovanja, jer smatram da time što objava nije uslijedila prije stupanja na snagu osporene Uredbe, Vlada nije prekršila odredbe nijednog imperativnog propisa, pa ni odredbe Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (»Narodne novine« broj 140/09.) na koje se Odlukom upućuje.

Većinsko stajalište je, međutim, objavu izvršenu nakon donošenja Uredbe stigmatiziralo kao »nespojivu s vladavinom prava i standardima dobre uprave« (14.4.), dakle, argumentacijska linija je fokusirana na narušavanje okvirnog ustavnog načela, a ne na povredu konkretne odredbe zakona, drugih propisa ili ranije spomenutog Kodeksa kao, u biti, kvazi-propisa.

Zakon o pravu na pristup informacijama u članku 11. stavku 4. propisuje obvezu objave izvješća s e-savjetovanja »po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga«. Iz nespornih činjenica izloženih u faktografiji Odluke proizlazi da je nadležno ministarstvo koje je izradilo tekst Uredbe postupilo sukladno citiranoj zakonskoj normi. Da je zakonodavac smatrao bitnim da objava izvješća s e-savjetovanja uslijedi prije stupanja na snagu propisa tako bi i propisao.

Prosudbom, kako je objavom navedenoga izvješća Vlada izravno povrijedila ustavno načelo vladavine prava, većinsko stajalište, s jedne strane, ignorira jasan zakonski tekst kao neprekoračivi okvir norme, a s druge strane, unatoč sadržajno izričitog zakonskog propisa čiju ustavnost ni ne pokušava dovesti u sumnju, adresata norme »sankcionira« pozivom na opće ustavno načelo koje slobodnom interpretacijom konkretizira u vidu imperativa (objave izvješća prije stupanja na snagu propisa) suprotnog tekstu i duhu zakonske norme koja predmetnu situaciju izravno regulira na interpretativno neproblematičan način.

Budući da iz cit. odredbe članka 11. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama nikakvim ekstenzivnostima u tumačenju ne proizlazi obveza objave izvješća prije stupanja na snagu propisa, to onda upravo većinsko stajalište dovodi u pitanje ustavnu vrednotu vladavine prava zaobilaženjem postojećeg zakonskog uređenja i posezanjem za ustavnim načelom u situaciji u kojoj za to nema interpretativne potrebe jer se ne radi o postojanju pravne praznine u mjerodavnom propisu. Sukladno prethodno konstatiranom, predmetna materija izričito je uređena člankom 11. stavkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama i tu normu donositelj propisa nije prekršio, a nije povrijedio niti odredbe cit. Kodeksa, jer njegovim odredbama nije normirano da se izvješće s e-savjetovanja mora objaviti prije stupanja propisa na snagu. Međutim, i da takva odredba postoji u Kodeksu, ona ne bi obvezivala donositelja Uredbe. Kodeks je, naime, preuzet u pravni poredak Republike Hrvatske, zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 21. studenoga 2009., dakle pojedinačnim aktom, što ga čini kvazi-propisom, a Ustavni sud, u skladu s načelom hijerarhije propisa može utvrđivati samo suglasnost uredbi sa zakonima i Ustavom, a ne i pravnim aktima nižega ranga.

Formulacija većinskog stajališta – da »Vlada u postupku donošenja Uredbe nije postupila u skladu sa standardima koje nameće Ustav, Kodeks i članak 11. stavak 4. Zakona o pravu na pristup informacijama« (14.5.) je pogrešna, jer standardi postupanja ne mogu postojati izvan norme koja postupanje regulira, a prethodno je dostatno razjašnjeno da norma o objavljivanju izvješća s e-savjetovanja prije stupanja propisa na snagu ne postoji. Pozivanje na nepostupanje u skladu sa standardom koje nameće Ustav, upirući pritom na ustavno načelo vladavine prava, sporno je upravo sa stajališta navedenoga načela, kako je to prethodno elaborirano.

2. Nastavno na problematiku vremenske dimenzije obveze objave izvješća s e-savjetovanja, postavlja se pitanje: da je izvješće s e-savjetovanja i objavljeno 7. siječnja 2022. (dan prije stupanja na snagu Uredbe), na koji bi to način omogućilo zainteresiranoj javnosti da izvrši daljnji utjecaj na doneseni propis? Vrijeme objave izvješća s e-savjetovanja ne bi imalo nikakav učinak na utjecaj zainteresirane javnosti na sadržaj Uredbe. »Da bi bilo djelotvorno, savjetovanje sa zainteresiranom javnošću pokreće se u vrijeme kada još uvijek po-

stoji mogućnost utjecaja na nacrt zakona, propisa i drugih akata, dakle u ranoj fazi njihove izrade kada su još sve opcije za njihovu doradu i promjenu otvorene.«, kako je navedeno u spomenutom Kodeksu, točka V. (načelo djelotvornosti). Smisao e-savjetovanja leži u mogućnosti utjecaja zainteresirane javnosti na sadržaj propisa kao i u tome da ista javnost »po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga« bude informirana koje su primjedbe prihvaćene, koje su odbijene i iz kojih razloga. Jednom kada su primjedbe dane, više ne postoji zakoniti način (institucionalni put) da zainteresirana javnost utječe na sadržaj propisa, a pogotovo takva mogućnost ne postoji u intervalu nakon donošenja propisa pa do njegovog stupanja na snagu.

3. Odluka većine je pri ocjeni ustavnosti i zakonitosti osporene Uredbe pogrešno primijenila pravni standard koji se koristi u postupku osporavanja pojedinačnog akta (npr. sudske presude), a ne pravni standard ocjene ustavnosti i zakonitosti propisa, što proizlazi iz sljedećih konstatacija iz obrazloženja Odluke:

a) Vlada nije u postupku donošenja Uredbe priložila obrazloženje iz kojeg bi bilo vidljivo zašto su uslužna područja formirana na način propisan Uredbom;

b) Vlada u obrazloženju uz Uredbu nije navela da su na svakom od tih uslužnih područja ispunjeni kriteriji propisani člankom 7. stavkom 1. ZoVU-a; i

c) Legitimnost ciljeva priuštivosti cijene vode stanovnicima i poslovnim korisnicima te kvantitativna i kvalitativna dostupnost vode i usluga odvodnje, uz poštivanje načela iz članka 5. ZoVU-a ne proizlazi iz sadržaja Uredbe.

Glede tvrdnje pod a), ne postoji zakonom ili podzakonskim aktom propisana obveza Vlade da uz uredbe sastavlja obrazloženje. Jedinu pravni izvor o tome je članak 29. stavak 1. Poslovnika Vlade RH: »Prijedlozi uredbi i drugih propisa koje donosi Vlada dostavljaju se u obliku pravnih odredbi...«, a stavkom 2. uređeno je: »Uz prijedloge akata iz stavka 1. ovoga članka, predlagatelj je dužan dostaviti i kratak sažetak njihovog sadržaja.« Vlada RH, dakle, uopće nije bila dužna sastaviti obrazloženje Uredbe.

Po istoj osnovi otpada i tvrdnja pod b). Osim toga, unošenje deklaratorne izjave u tekst Uredbe da »su Uredbom ispunjeni zakonski uvjeti i da će se Uredbom postići legitimni, zakonom propisani, ciljevi« samo po sebi ne čini Uredbu ustavnom i zakonitom, a s druge strane, izostanak takve deklaratorne izjave u tekstu Uredbe ne čini Uredbu neustavnom i nezakonitom.

Glede navoda pod c), valja ponovno istaknuti da zakonodavni postupak nije postupak donošenja pojedinačnog akta na osnovi dokaznog postupka u kojem se utvrđuju činjenice iz prošlosti, već je ishodišni pravni akt zakonodavnog postupka (zakon ili podzakonski propis) usmjeren na postizanje određenih političkih, gospodarskih i socijalnih ciljeva, u budućnosti. Postizanje tih ciljeva treba se temeljiti na stručnim i/ili znanstvenim analitičkim studijama koje prognoziraju učinke budućih događaja i fenomena. Ministarstvo koje je izradilo tekst Uredbe je, u svojim odgovorima na prijedloge za pokretanje postupka ocjene ustavnosti, navelo tri studije koje čine analitičke podloge za postizanje legitimnih ciljeva. Uredba je propis tehničke naravi koji ima funkciju normativnog mehanizma za postizanje legitimnih ciljeva. Sama Uredba nije ekspertna studija (iako je na njima utemeljena, kako proizlazi iz očitovanja ministarstva), pa da bi iz svake njezine odredbe trebalo svakome biti jasno ostvarenje legitimnih ciljeva.

Ne mislim da ima razloga sumnjati u vjerodostojnost navoda ministarstva u očitovanjima na prijedloge za ocjenu ustavnosti i/ili zakonitosti Uredbe u poglavlju »Kvantifikacija osporavanih interesa

i interesa u ime kojih se osporava ustavnost zakona o vodnim uslugama te ustavnost i zakonitost uredbe o uslužnim područjima» (npr. stranica 14. odgovora Ministarstva u predmetu U-II-1846/2022) u kojima se, pored ostaloga, ističe: »Prema utvrđenju Vijeća za vodne usluge za 2019., kao godini donošenja i stupanja na snagu Zakona o vodnim uslugama, navedeno je: 'Isporuka vode za ljudsku potrošnju od najmanje 1,8 milijuna m³/godišnje kućanstvima i poslovnim korisnicima je prema Zakonu o vodnim uslugama (NN 66/19) donja granica za uspostavu održivog uslužnog područja za pružanje vodnih usluga.' U tablici je navedeno da od 131 isporučitelja vodnih usluga javne vodoopskrbe samo 30 isporučitelja ispunjava uvjete održivosti, a 101 je ispod granice održivosti.« Ako je prema ocjeni tijela za nadzor zakonitosti određivanja cijene vodnih usluga samo 30 isporučitelja vodnih usluga danas objektivno održivo, a Uredbom se postojećih 131 pripaja u 41 isporučitelja, držim da već sama ta činjenica ilustrira da je Uredba usmjerena ostvarenju legitimnih ciljeva.

Svojim rješenjima od 8. lipnja 2021. (U-I-3379/2019) i od 20. prosinca 2022. (U-I-7217/2021), Ustavni sud nije doveo u pitanje ustavnost Zakona o vodnim uslugama, njime proklamiranih legitimnih ciljeva niti instrumenata za njihovo ostvarenje: uspostavu većih uslužnih područja od postojećih, kriterija za njihovu uspostavu i pripajanje postojećih javnih isporučitelja vodnih usluga društvima preuzimateljima.

Zaključno, ukidanje osporene Uredbe iz gore navedenih razloga smatram pravno neutemeljenim i štetnim jer je Odlukom *de facto* udovoljeno interesima predlagatelja za pet uslužnih područja, koji su interesi usmjereni izuzeću od zakonske obveze pripajanja i time očito upravo suprotni onima koji su cit. rješenjima od 8. lipnja 2021. i 20. prosinca 2022. utvrđeni kao sukladni Ustavu.

Zagreb, 15. veljače 2023.

Sudac
Miroslav Šumanović, v. r.

NARODNE NOVINE

 SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Zdenka Pogarčić
10000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244
NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6
Predsjednica Uprave: dr. sc. Darija Prša
Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6
Direktor: Ostap Graljuk, v. d.
Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855
TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.
Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.
Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.
Novine izlaze jedanput tjedno i prema potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871, e-adresa: oglasi@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasi.gradjana@nn.hr.

Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2023. godinu iznosi 318,27 EUR/2.398,00 kn* bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 730,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 910,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.

O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 4,91 EUR/37 kn*.

*Fiksni tečaj konverzije = 7,53450